

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2022 • LXXV • ŠTEVILKA

4

NASLOVNIK PROVINCE	
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919 0039 06 638 02 92
Stane Zore ljubljski nadškof in metropolit Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si	01 234 26 00
Provincialni minister Marjan Čuden Prešernov trg 4 1000 Ljubljana	+386 1 242 9310
BREZJE Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si	04 537 07 **
<i>Viktor</i> <i>Polikarp</i> <i>Krizostom</i> <i>Tomaž</i> <i>Milan</i> <i>Robert</i> <i>Tadej I.</i> <i>Zakristija</i> <i>Romarski urad</i>	02 04 06 09 11 18 041 802 341 26 00
KAMNIK Frančiškanski trg 2 1241 KAMNIK http://franciskani-kamnik.rkc.si franciskani.kamnik@t-2.si kamnik@ofm.si	064 179 910
<i>p. mag. Ciril A. Božič</i> <i>p. Franci Seničar</i>	031 773 900 059 366 484 <i>mobitel:</i> 041 674 297
KOPER/STRUNJAN Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si	0590 73 470
<i>Bogdan</i> <i>Andrej Vovk</i> <i>Duhovniški dom Mane nobiscum</i> <i>Lepi pot 26, 1000 Ljubljana</i>	72 01 200 51 60
LJUBLJANA - CENTER Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA	01 242 9***
<i>porta</i> <i>gost/podstrešje 1</i> <i>provincial</i> <i>sam./žup. arhiv</i> <i>faks - hiša, ZBF</i> <i>ZBF</i> <i>prov. arhiv</i> <i>Janko</i> <i>Marko</i> <i>faks - Marko</i> <i>Edvard</i> <i>Ksaver</i> <i>pevski kor</i> <i>regens chori/I. nad. 29</i> <i>Vid</i> <i>Pavle, vikar in župnik</i> <i>rekreacijska soba</i> <i>knjižnica</i> <i>šivalnica</i> <i>župnijska pisarna</i> <i>zakristija</i> <i>obednica</i> <i>Domen</i> <i>Christian</i> <i>Rafael</i>	300 301 310 312 313 314 317 318 322 323 324 328 334 335 336 337 342 343 344 345 346 347

LJUBLJANA - BEŽIGRAD Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si	0590 717 **
<i>Regalat</i> <i>Miran Š.</i> <i>Ambrož</i>	21 22 01 436 87 81
LJUBLJANA - ŠIŠKA Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si	01 583 72 70 01 583 72 **
<i>Silvin</i> <i>Bernardin</i> <i>Mari</i>	77 72 82
LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si	01 244 42 52
<i>Zdravko</i>	58
MARIBOR Ul. škofa Maksimiljana Držečnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si	02 228 51 10 02 228 51 **
<i>Janez</i> <i>Franc</i> <i>Boris</i>	13 19 15
MOŠNJE Mošnje 8 4240 RADOVLJICA	04 533 88 78
NAZARJE Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com	03 583 19 93 064 297 797
SESTRE KLARISE Samostanska pot 51 3331 NAZARJE	03 583 13 91
SESTRE KLARISE Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA	01 518 25 00
SESTRE KLARISE Ul. Štefana Kovača 72 9224 Turnišče	02 577 13 88
NOVA GORICA Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si	05 330 77 50 05 330 77 5*
<i>Niko</i> <i>Vili</i> <i>Miran</i> <i>Boštjan</i>	2 4 5 ???
NOVA ŠTIFTA Nova Štifa 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si	01 836 99 43
NOVO MESTO Frančiškanski trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si	07 338 14 70 07 338 14 7*
<i>Peter</i> <i>Marko</i> <i>Gregor</i> <i>Tomaž H.</i>	1 3 4 7
PROVINCIALNA HIŠA Strunjan 134 telefonska govornilnica	05 678 21 21

SVETA GORA Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si	05 330 40 20 05 330 40 **
<i>Bogdan K.</i> <i>Benedikt</i> <i>Ambrož</i>	38 28 37
SVETA TROJICA Meznaričeva 8 2235 SVETA TROJICA V SLOVENSKIH GORICAH sv.trojica@ofm.si	02 720 55 56
TUJINA	
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919 0039 06 638 02 92
COLLEGIO S. ISIDORO Via degli Artisti, 41 00187 Roma Italia <i>Jan Dominik Bogataj</i>	00386 51 389 115
ADELAIDE - WEST HINDMARSH Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 5007 p. David slomission.adelaide@gmail.com	0061 497 097 783
MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission 19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC 3101 <i>Simon Peter</i> slomission.melbourne@gmail.com	0061 3 9853 7787 0061 455 444 912
SYDNEY MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission 311 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 2160 slomission.sydney@gmail.com slomission.misli@gmail.com	0061 2 9637 7147 0061 409 074 760
JOHNSTOWN St. Therese's Friary 536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906	001 814 539 76 33
LEMONT St. Mary's Friary 14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439	001 630 257 24 94
Slovensko versko središče	001 630 257 20 68
NEW YORK St. Cyril's Friary 62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003	001 212 674 34 42

V PRENOČIŠČU ZANJU NI BILO PROSTORA

Ali je v naših srcih dovolj prostora za Jezusa? Sprej- mimo Jezusa v lačnih, žejnih, brezdomcih, bolnih, go- lih in zapornikih, da bomo nekega dne lahko uživali v Božji gostoljubnosti: "Pridite, podedujte kraljestvo, ki vam je pripravljeno" (Mt 25,35). Božič je vabilo k gostoljubnosti, ki je prebivalci Betlehema niso premogli. Gostoljubnost povezuje in širi naša srca, jih odpira za bližnjega, ki ni nebodiga- treba, ampak naš ljubljeni brat. Naj nas božič naredi bolj gostoljubne do bratov in drugih, zlasti do revnih in pomoči potrebnih. Ali bomo naredili prostor zanje?

I n rodila je sina, prvorojenca, ga povila in polo- žila v jasli, ker v prenočišču zanju ni bilo pro- stora. (Lk 2,7). Pomanjkanje prostora je Marijo in Jožefa pripeljalo do jasli. Božji Sin se je rodil zunaj mesta. Jezus v kraju svojih prednikov ni našel gostoljubja. Rodil se je na obrobju, kjer so živeli zapostavljeni in prezrti ljudje. »Med svoje je prišel, a njegovi ga niso sprejeli« (Jn 1,11).

Vprašajmo se: Zakaj je v naših bratstvih veliko prostora za odklanjanje, premalo pa za sočutje in od- puščanje? Zakaj ni prostora za usmiljenje, je pa veli- ko prostora za obsojanje? Zakaj je dovolj prostora za ugodje, a premalo sočutja za uboge ter za ranjeno stvarstvo? Zakaj je prostor za obup, a malo za nežno upanje? Čemu dajemo prostor?

Ali je v naših srcih dovolj prostora za Jezusa? Sprej- mimo Jezusa v lačnih, žejnih, brezdomcih, bolnih, go- lih in zapornikih, da bomo nekega dne lahko uživali v Božji gostoljubnosti: "Pridite, podedujte kraljestvo, ki vam je pripravljeno" (Mt 25,35).

Božič je vabilo k gostoljubnosti, ki je prebivalci Betlehema niso premogli. Gostoljubnost povezuje in širi naša srca, jih odpira za bližnjega, ki ni nebodiga- treba, ampak naš ljubljeni brat. Naj nas božič naredi bolj gostoljubne do bratov in drugih, zlasti do revnih in pomoči potrebnih. Ali bomo naredili prostor zanje?

Blagoslovljen in upanja poln božič vam želim!
p. Marjan Čuden

SVETI OČE, GOSPOD NAJ VAM DA MIR!

Pozdravljamo vas z vedno živimi besedami svetega Frančiška, ki so tako pomembne v tem času, ki ga zaznamujejo konflikti in napetosti različnih vrst.

Na Vas se obračam skupaj z generalnim ministrom manjših bratov minoritov in Frančiškovega svetnega reda. Zahvaljujemo se Vam, da ste nas kot frančiškovo družino sprejeli v svoj dom. Pripravljamo se na odprtje frančiškove stoletnice, ki nam bo omogočila, da prehodimo zadnja leta življenja Ubožca, ki so ga zaznamovali pomembni trenutki na njegovi človeški in krščanski poti.

Leta 1223 lahko sveti Frančišek izroči svojim bratom dokončno besedilo Vodila kot znamenje tiste zaveze, ki jo je Bog sklenil s tem ljudstvom ubogih. Takoj zatem v Grecciu mu je božič, ki ga je sveti Frančišek preživel z revnimi kmeti te pokrajine, omogočil, da je »na lastne oči videl revščino, v kateri je hotel biti rojen Božji Sin« (Tommaso da Celano).

La Verna je leta 1224 pričakala Ubožca s srečanjem, ki ga je naredilo podobnega Ljubljenemu, pečat njegove poti vere in hoje za ubogim in križanim Kristusom.

Leta 1225 je sveti Frančišek, skoraj slep, opeval lepoto stvarstva, naš skupni dom, s Hvalnico stvarstva, kristološkim hvalospевom delu Očetove ljubezni v svetu.

1226 zaznamuje pasho svetega Frančiška, ki gre smrti naproti »za vse strašna in sovražna«, jo imenuje »sestra«, ker vodi do dokončnega srečanja z Gospodom.

Danes so tukaj navzoči bratje posameznih generalnih definitorjev, provincialni ministri in ustrezni sveti provinc srednje Italije, kjer so svetišča, ki jih zadevajo stoletnice, škofje posameznih škofij, različni bratje, redovnice in posvečene žene, bratje in sestre Frančiškovega svetnega reda, župani in upravitelji občin Greccia, Rietija, Chiusi della Verna in Assisija ter drugi prijatelji in sodelavci. Že več kot dve leti smo se začeli pripravljati na stoletnico na različnih ravneh in v duhu prisrčne enosti in sodelovanja in da bi to zapečatili in idealno začeli frančiškovo stoletnico. Poročali smo v Petrovo hišo, da bi izrazili čut za cerkveno občestvo, s katerim želimo skupaj preživeti naslednja srečanja.

Trenutek, ki ga ta čas doživlja svet, sinodalno potovanje, ki vpliva na vso Cerkev, sveto leto, ki je pred nami, so okolje, v katerem se pripravljamo preživeti pravkar omenjene etape. Pravzaprav ne želimo praznovati stoletnice samo znotraj naše družine, ampak z ženami in mošči dobre volje, z vsemi kristjani, za dobro sveta, ki ga Bog ljubi.

V tej pripravljenosti pričakujemo Vašo besedo, sveti oče, da dobimo potrditev in spodbudo, da postanemo vedno bolj misijonski učenci, krotki in močni oznanjevalci lepote evangelija, ki je zagrabil naše življenje in ga želi preobraziti.

Hvala, sveti oče!
Vatikan, 31. oktober 2022
p. Massimo Fusarelli,
Generalni minister

23. nedelja med letom - 13. november 2022

PISMO GENERALNEGA MINISTRA ZA ŠESTI SVETOVNI DAN UBOGIH

Vsem bratom Reda manjših bratov

Rim, 13. november 2022

Dragi bratje,

Naj vam Gospod da mir!

Na željo papeža Frančiška znova praznujemo svetovni dan ubogih, zato bi rad pozornost posvetil poslanici, ki jo je 13. junija na praznik sv. Antona Padovanskega, brata in prijatelja ubogih, za to priložnost napisal papež. Vabim vas, da jo prebirate posamič in kot bratstvo, z našimi laiki in sodelavci, »naj nas spodbudi k izpraševanju vesti, tako osebno kot v skupnosti. Vprašajmo se, ali je uboštvo Jezusa Kristusa naš zvesti spremljevalec v življenju.« (Poslanica, 10)

Ključ za dostop: frančiškanska obletnica

Pripravljamo se na otvoritev frančiškanskih obletic v letih 2023–2026. Papež Frančišek je 31. oktobra odprl svoj dom 300 predstavnikom frančiškanske družine in jih sprejel na avdienci. Zelo jasno jim je povedal, da bo »naslednja frančiškanska obletnica brez primere le tedaj, če bo hkrati odsevala Kristusa in ljubezen do ubogih.« S temi preudarnimi besedami nas je posvaril pred praznovanji, ki bi bila zgolj spominjanje dogodkov in pred tem, da bi slavili predvsem same sebe. Za prihajajočo obletnico Vodila v Fonte Colombu in božič v Grecciu (1223-2023) bi rad izpostavil nekaj elementov.

Frančišek v Potrjenem vodilu pravi: »Bratje naj si ničesar ne prilaščajo, ne hiše ne kraja ne druge reči. Kot tujci in popotniki na tem svetu, naj v uboštvo in ponižnosti služijo Gospodu in zaupljivo prosijo za miloščino. Tega se jim ni treba sramovati, saj je Gospod zaradi nas postal ubog na tem svetu. (FPVod VI, 1-3) V Nepotrjenem vodilu spodbuja: »In veseliti se morajo, kadar se mudijo med nizkimi in preziranimi osebami, med ubožnimi in slabotnimi, med bolniki in gobavci ter berači, ki ob poti prosijo vbogajme«. (IX, 2)

Ob teh besedah iz Vodila, ki predstavljajo srž evangelija, si skupaj z vami zastavljam naslednja vprašanja:

Kako danes odmevajo v nas in katere misli nam vzbujajo ob spominu na našo poklicanost? Kaj meni in nam danes pomenijo besede »ničesar si prisvajati«? Kakšne izkušnje imamo z njimi in kako odmaknjen se se počutimo od njih?

Se zavedamo, v kakšnih razmerah živijo zavrženi v današnji družbi? Smo naredili kakšen korak proti resničnim ubogim ter jim naklonili svoj čas, energijo in bližino?

29. novembra 1223 je Honorij III. odobril Vodilo in manj kot mesec dni pozneje je Frančišek odšel v Greccio, da bi praznoval prav poseben božič. Na lastne oči je želel videti uboštvo, v katerem se je Gospod Jezus želel roditi in v katerem vedno prihaja k nam »pod neznatnim koščkom kruha« (FPre, 27) v euharistiji in v ubogih. Frančišek je vedel, da je »Jezus Kristus [...] zaradi vas postal ubog« (2 Kor 8,9), torej majhen in »manjši« za nas.

Resnica kot del našega življenjskega sloga

Svetovni dan ubogih nas v luči učlovečenja ponovno spodbuja k temu, da kot bratje in manjši razmislimo o svojem življenjskem slogu: v Konstitucijah je zapisano: »... pri rabi obleke in obutve naj bratje pazijo na uboštvo in ponižnost ter naj se vzdržijo vsega, kar diši po nečimrnosti« (GK48 §2), kot pravi pravilo. Življenje po zunanji podobi se ne izplača, enotno in resnično življenje pa se.

Konstitucije dodajajo: »Bratje naj se spominjajo, da izvira najvišje uboštvo od Kristusa in njegove uboge Matere, in besed evangelija: ‚Pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim; zato naj si prizadevajo za skupno usodo z ubogimi.‘ (GK 8 §2) ‚In vse to naj jasno pokažejo kot posamezniki in kot skupnost tudi v novih oblikah« (GK 8 §3), in se učijo deliti dobrine, ki so jim dane v uporabo v korist revežev (prim. GK 72 §3).

Revščina ni ideologija! Ima obraz ubogih in za nas obraz manjših: priča smo temu, da so v Redu bratje in bratstva, ki se srečujejo z ubogimi in se učijo postati manjši. Obenem pa s ponižnostjo priznavamo, da smo tudi sami tako zelo daleč od njih, da smo kot bratje in manjši pogosto neprepoznalni. Pogosto skušamo ugotoviti, kako bi lahko dandanes bili pomenljivi: najpomembnejša sta gotovo poslušanje evangelija in srečevanje z Gospodom Jezusom. Po kateri poti naj hodimo? Po poti učlovečevanja duhovnosti, ki nam lahko pomaga premoščati oddaljenost od ubogih. Tako veliko jih je! Vse več jih je zaradi gospodarskega sistema in vojn, ki gospodujejo nad nami. Ne bojmo se srečati z ubogimi in si dovolimo, da se nam približajo. Prisluhnjimo jim z iskreno ljubeznijo in spoštljivo ter se tako od njih kot od drugih radi učimo (prim. GK 93). »Ubogi so ljudje, ki nam lahko pomagajo, da se osvobodimo pasti, kot so skrbi in površnost.« (Poslanica, 8) Ali ni prav to izkusil sv. Frančišek? Od gobavca do San Damiana.

Skupaj z vami se sprašujem:

Ali opažamo, da sta premišljevanje in molitev, v katerih se »ustavimo«, povezana z nadaljnjo hojo za Kristusom in pričanjem zanj?

Ali res lahko »marsikaj naredimo« za uboge in ščitimo njihove pravice, premagamo brezbriznost do njih in se vprašamo, kako živimo, ne da bi zavihali rokave in se neposredno vključili kot manjši? (prim. Poslanica, 8)

Lahko poskusimo razmisлити o svojem življenjskem slogu, ki ga zaradi različnih domnevnih potreb zdaj jemljemo za samoumevnega oziroma neizogibnega, zaradi česar prej postajamo »večji« in ne »manjši«. Ali svoj življenjski standard merimo s standardom ljudi, ob katerih živimo, še zlasti v času vsesplošne gospodarske krize? Kako skupaj skrbeti za slog naših zgradb, sredstva, ki jih uporabljamo, za lahko dostopnost do določenih dobrin in vsega zagotovljenega, pod pretno, da nam pogosto nič ne manjka, za oskrbovance v naših domovih, za delo – in ne le pastoralno – za vse brate kot običajno sredstvo za preživetje?

Kakšen je naš odnos do denarja? Nas privlači? Se zanašamo nanj? Si ga prisvajamo? Ali pa se še učimo zanašati na Previdnost in ga vračamo ubogim?

S strahom zastavljam ta težka vprašanja, za katere čutim, da so v prvi vrsti namenjena meni. Nanje ne moremo odgovarjati, kot bi bili na izpitu. So kot opomnik v našem načinu življenja; so besede, ki nas predramljajo iz nekakšne površnosti in lenobe; opominjajo nas na lepoto našega življenja, lepoto, ki je gotovo vsaj enkrat prevzela vsakogar od nas in v nas prižgala ogenj. Tudi zdaj je mogoče, da živimo kot bratje in manjši. Upajmo si še več!

Dejanje majhnosti

Vsakogar od vas tako kot lani prosim, da vsaj še z enim bratom naredi določeno dejanje majhnosti, se izroči Previdnosti, služi ubogim in se jim razdaja. To bo najboljša priprava na praznovanje obletnice Vodila in božiča v Grecciu. Skupaj nenehno kličimo Gospodovega Duha, pravega generalnega ministra Reda, naj s svojo močjo deluje med nami in danes v nas ponovno zaneti plamen karizme, ostanimo cepljeni v Jezusa Kristusa, poživljeni z življenjem mnogih bratov, ki so sposobni medsebojne skrbi. Kdor želi, naj mi pisno sporoči dejanje, ki ga bo opravil (mingen@ofm.org). To pričevanje o razdajanju bo objavljeno.

Dragi bratje, bodimo vredni blagoslova majhnih in ponižnih in ko bomo manjši, bomo postali blagoslov za mnoge. Naj nas Gospa, Mati ubogih ohranja v zvestobi evangeliju in naj nas na tej poti spremlja sv. Frančišek.

Prisrčen bratski pozdrav,

Br. Massimo Fusarelli, OFM
Generalni minister in služabnik

Prot. 111742

PAPEŽ ČLANOM CERKVENE KOORDINACIJE ZA FRANČIŠKOVSKO 800-LETNICO (2023-2026)

Dragi bratje in sestre, dober dan in dobrodošli! Vesel sem, da sem se srečal z vami v bližini frančiškove 800-letnice (2023 – 2026), ki se napoveduje kot romanje, ki bo iz Reatinske doline preko La Verne prispelo v Assisi, kjer se je vse začelo. Zahvaljujem se za besede, ki jih je povedal generalni minister manjših bratov.

Ko sem se odločil, da se bom imenoval Frančišek, sem vedel, da se navezujem na zelo priljubljenega svetnika, pa tudi na zelo nerazumljenega. Frančišek je namreč človek miru, človek uboštva, človek, ki ljubi in slavi stvarstvo; toda kaj je korenina vsega tega, kaj je vir? Jezus Kristus, zaljubljen v Jezusa Kristusa, ki se, da bi mu sledil, ne boji postati smešen, ampak gre naprej. Izvir vsega njegovega izkustva je vera. Frančišek jo je prejel v dar pred Križanim; križani in vstali Gospod mu razodene smisel življenja in človeškega trpljenja. In ko mu Jezus govori v osebi gobavca, doživi veličino Božjega usmiljenja in svoje stanje ponižnosti. Zato je Ubožec poln hvaležnosti in začudenja preživel ure in ure s svojim Gospodom in govoril: »Kdo si ti? Kdo sem jaz? Iz tega izvira je v obilju prejemal Svetega Duha, ki ga je spodbujal k posnemanju Kristusa in k dobrednemu sledenju evangeliju. Frančišek je hojo za ubogim Kristusom in ljubezen do ubogih živel neločljivo, kot dve plati iste medalje«.

Bližnja frančiškova stoletnica bo neobredno praznovanje, če bo znala skupaj postaviti hojo za Kristusom in ljubezen do ubogih. To bo mogoče tudi po zaslugi vzdušja, ki se širi iz različnih frančiškovskih »krajev«, od katerih ima vsak poseben značaj, rodovitni dar, ki prispeva k prenovi obličja Cerkve.

Prva postaja tega frančiškovega potovanja je po kronološkem vrstnem redu (1223) Fontecolombo pri Rietiju. Prva postaja zaradi Vodila in skupaj z Grecciom, krajem jaslic. Gre za močno povabilo, da v učlovečenju Jezusa Kristusa ponovno odkrijemo »pot« Boga. Ta temeljna izbira govori o tem, da je človek »pot« Boga in posledično tudi edina »pot« Cerkve. Z nepozabnimi besedami to izrazi Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, kjer beremo: »V resnici samo v skrivnosti učlovečene Besede res v jasnosti zasije skrivnost človeka. [...] Kristus, novi Adam, ravno z razodetjem skrivnosti Očeta in njegove ljubezni človeku v polnosti razodeva človeka in mu odkriva njegovo najvišjo poklicanost« (št. 22).

La Verna s stigmami (1224) predstavlja »zadnji pečat« - kot pravi Dante (Raj, XI, 107) – ki Svetnika izenaka s križanim Kristusom in ga usposablja, da prodre v človeško življenje, ki je zaznamovano z bolečino in trpljenjem. Sv. Bonaventura je zapisal, da Frančiškovo »najsvežje meso«, »križano skupaj z njegovimi slabostmi«, spremenjeno v »novo ustvarjenino, po edinstvenem privilegiju očem vsem pokazalo podobo Kristusovega trpljenja in po nikoli videnem čudežu vnaprej prikazalo podobo vstajenja« (LegM, XV,1: FF 1246).

Končno Assisi (1226) s Frančiškovim Transitusom -Prehodom v Porciunkuli razkriva bistveno v krščanstvu: upanje na večno življenje. Ni naključje, da je Svetnikov grob, ki se nahaja v spodnji baziliki, sčasoma postal magnet, utripajoče srce Assisija: nedvoumno znamenje navzočnosti njega, »čigar čudežno bilo življenje z neba je vredno hvalnice visoke« (Raj, XI, 95-96).

Po osmih stoletjih sv. Frančišek še vedno ostaja skrivnost. Tako kakor ostaja nedotaknjeno vprašanje br. Maseja: »Zakaj ves svet hodi za teboj in se zdi, da te vsak človek želi videti in slišati in ubogati?« (Rožice, X: FF 1838). Za odkritje odgovora moramo v šolo Ubožca in v njegovem evangelijskem življenju ponovno najti pot za hojo po Jezusovih stopinjah. Konkretno to pomeni poslušati, hoditi in oznanjati na obrobju.

Najprej poslušati. Frančišek pred Križanim sliši Jezusov glas, ki mu pravi: »Frančišek, pojdi in popravi mojo hišo«. Mladi Frančišek hitro in velikodušno odgovori na ta Gospodov klic: popraviti njegovo hišo. Toda katero hišo? Počasi spozna, da ni šlo za to, da bi bil zidar in bi popravil stavbo iz kamnov, ampak da svoj prispevek življenju Cerkve; šlo je za to, da stopi v službo Cerkve, ko jo ljubi in dela, da bi v njej vedno bolj odsevalo Kristusovo obličje.

Potem hoditi. Frančišek je bil popotnik, ki ni nikdar miroval, ki je peš prehodil neštete italijanske trge in vasi, da bi bil blizu ljudem in odpravljati razdaljo med Cerkvijo in ljudstvom. Ta sposobnost »iti naproti«, namesto da bi »čakal na prehodu« je slog

krščanske skupnosti, ki čuti nujno po tem, da se približa, namesto da bi se zapirala sama vase. To nas uči, da se mora tisti, ki sledi sv. Frančišku, naučiti mirovati in hoditi: mirovati v kontemplaciji, v molitvi, potem pa iti naprej, hoditi v pričevanju, v pričevanju za Kristusa.

Nazadnje oznanjati vse do obrobij. Vsi potrebujejo pravičnost, pa tudi zaupanje. Samo vera vrača svet, ki je zaprt in individualističen, piš Duha. S tem dodatkom dihanja se lahko soočimo z velikimi izzivi kot so mir, skrb za skupni dom in nov model razvoja, ne da bi se predajali dejstvu, ki se zdijo nepremagljiva.

Dragi bratje in sestre, opogumljam vas, da v polnosti živite pričakovano frančiškovo osemstoletnico. Močno si želim, da bi to duhovno in kulturno pot lahko združili z Jubilejem 2025 v prepričanju, da sv. Frančišek Asiški tudi danes spodbuja Cerkev, naj živi svojo zvestobo Kristusu in svoje poslanstvo v našem času. Iz vsega srca vas blagoslovim in vas prosim, da molite zame. Hvala!

Vatikan, 31. oktober 2022
Vir: Radio Vatikan

4. oktober 2022

GENERALNI MINISTER: »SVETI FRANČIŠEK NAS VABI, NAJ IZBEREMO MIR«

Danes zjutraj ob 7.00 je ob godu našega očeta sv. Frančiška generalni minister, br. Massimo Fusarelli, vodil sv. mašo pri velikem oltarju v spodnji baziliki sv. Frančiška v Assisiju. Sledi ministrova homilija med tem evharističnim slavljenjem.

Homilija

Slišali smo Jezusov vzklik veselja, s katerim je slavil Očeta, da je otrokom razodel svoj ljubeči načrt. Ta hvalnica je postavljena v kontekst krize, ki je na trenutke celo dramatičen. Jezusa so voditelji ljudstva zavrnil, njegovi lastni učenci ga niso razumeli: njegovo delovanje je bilo na temeljni preizkušnji. Slavljenje in veselje se obilno pokažeta v času krize in zavračanja. Ne stoji za blagri prav takšno razmišljanje? Blaženost uspeva v najtežjih človeških razmerah.

V tem 'obrnjenem' razmišljanju o blagih odmeva še ene Jezusove besede, s katerimi prosi utrjene in obtežene, naj pridejo k njemu. Naj vas utrujenost ne hromi, ampak naj bo to priložnost za nov korak. Navsezadnje se tudi Jezus tedaj, ko je bilo na preizkušnji njegovo delovanje, ni ustavil, ampak je slavil Očeta in klical učence, naj hodijo za njim.

Jarem je zaveza, ki jo Gospod svojemu ljudstvu podarja kot pot v svobodo in prinaša poživitev, mir in novo življenje.

Jezusov vzklik veselja, ki ga beremo v tem bogoslužju, nas spominja na pripoved o popolnem veselju, ki jo je Frančišek narekoval v času med prejemom stigem in svojo smrtjo, in sicer potem ko je doživel preizkušnjo v lastnem bratstvu in preizkušnjo glede svoje evangelijske poklicanosti.

V obliki pripovedi, ki jo je Frančišek narekoval br. Leonu, Kristusov prijatelj oznanja, da se ne hvali s posvetnim uspehom, z veličino reda ali z uspehom po-

slanstva. Hvalisanje, objem Kristusa svetlu in naš objem njega na križu, je v tem, da nas zavračajo, zavržejo in ne priznavajo.

Hvaliti se moramo s tem, da živimo po evangeliu, da hodimo po Jezusovih stopinjah. Ne na kakršen koli način ali da se ob tem pritožujemo, ampak potrpežljivo in ne da bi se dali zmotiti. To je življenje po blagih!

Te evangelijske besede, ki so se izpolnile v krotkem in ponižnem življenju sv. Frančiška, nas močno nagovarjajo v tem dramatičnem trenutku zgodovine, ko je mir resno ogrožen. Z veliko zaskrbljenostjo spremljamo dogajanje in mislimo na to, kaj bi se lahko zgodilo ob morebitnih jedrskih napadih. Čutimo, da so naša življenja zelo ogrožena, hkrati pa smo šibki in nemočni pred silo, iz katere veje veliko nasilje.

Ta boleča izkušnja nas vse spominja na resničnost smrti, o kateri je pisal sv. Frančišek v Pismu voditeljem ljudstev: najboljši protistrup proti slepemu nasilju vojne je prav razmislek o lastni omejenosti in smrti, ki nam preprečuje, da bi še naprej vztrajali v prepričanju, da smo vsemogočni in se prepuščali nasilju. Medtem ko mnogi zaradi spopadov izgubljajo življenje, se spomnimo daru in življenja v okviru Kristusove velike noči. Ne prepuščajmo se strahu in se ne umikajmo v zasebno življenje. Sveti Frančišek je smrt, ki jo vsi sovražijo, imenoval sestra in nam s tem odprl pot, da na konec življenja gledamo drugače.

V tem duhu nas sv. Frančišek vabi, da se s konkretnimi gestami in besedami odločimo za mir, da se ne prepustimo kulturi nasilja in vdanosti v usodo.

Priprošnji Frančiška, glasnika miru, izročamo vse ljudi, ki trpijo zaradi vojne, zlasti v Ukrajini, in vse ljudi, ki jih napadajo in jih razžirata sovraštvo in strah.

6. oktober 2022

NOV ZAČETEK

Od 6. do 8. oktobra 2022 je v Rimu potekalo srečanje bratstva *European Forms of Life and Evangelisation*.

Celoten nagovor generalnega ministra, br. Massima Fusarellija, OFM.

Dragi bratje, naj vam Gospod da mir!

Dobrodošli v naši generalni hiši, kjer se srečujejo različni obrazi, ki jih povezuje skupna vez naše karizme, in se skušajo izraziti na nove načine, v novem sozvočju.

Ob vas se počutim kot doma, ker sem bil tudi sam del tega gibanja in mu veliko dolgujem. Iskreno sem prepričan, da je za nas danes ključnega pomena, da ponovno stopimo na to pot in jo ohranjamo.

Kot vemo, se je s prisposodobno o bratstvu v Palestini, od smrti našega ljubljene br. Giacoma do njegovega zaprtja, pot srečevanje in izmenjave novih oblik, ustavila. Potem ko sem poslušal člane generalnega definitorija in generalnega tajništva za evangelizacijo sem ocenil, da je čas, da začnemo znova in te pomembne življenjske izkušnje znova prebudimo v življenje. Prisluhnili sem tudi željam več bratov med nami. Br. Franciscu Gomezu se zahvaljujem, ker je verjel v to in za njegovo predanost.

Zagon za to ponovno oživitev velja za celotni red po svetu. Pred menoj ste bratje z evropske celine, kjer klic k življenju po evangeliju odmeva v določenem okolju in času. Enako gibanje je treba spodbuditi tudi na drugih celinah, ki jih zaznamujejo njim lastne značilnosti. Vsi moramo delati na zagonu življenja bratov in manjših, ki bo polno evangelijskega žara, in nas bo nenehno izzivalo in vznemirjalo, da se bomo dvigali nad svoje zadovoljstvo s samimi seboj.

Klic k spominjanju

Nova bratstva imajo pomembno preteklost (prim. Ite, Nuntiate 1.1, str. 15-18), od Francije v tridesetih letih prejšnjega stoletja do 2. vatikanskega koncila in po njem. Pomembno gibanje, ki je pripravljalo in spremljalo koncilsko prenovo v redu v različnih kulturnih in geografskih kontekstih, z mnogimi obrazi in pomembnimi življenjskimi in prenovitvenimi odločitvami. Od Evrope do Amerik, od Azije in Oceanije do Afrike smo lahko slišali veliko zgodb, močnih in lepih, morda so to rožice današnjega časa. Še več, k tej vrsti novega bratstva pozivajo Generalne konstitucije (115,2) in jo je močno spodbudil generalni kapitelj leta 2009 (Nosilci daru evangelija, Navodilo 20), da bi »učlovečili« identiteto in novost naše karizme.

Hkrati, čeprav je bil zagon velik in močan, ta novost razen v enem primeru ni našla bolj dovršene institucionalne oblike, ki bi utrdila različne resničnosti. Mnoge od njih so zato trajale le kratek čas ali pa so veliko let ohranjale enako članstvo.

Poleg tega se zdi, da je karizmo, ki je zapisana v Konstitucijah, razlagala vedno ista pot, ki je po eni strani zelo karizmatična in navdihujoča, po drugi strani pa preveč siromašna glede novih oblik, ki bi lahko izrazile to novost. To je pomembno vprašanje za našo sedanjost in prihodnost: kako se s potrebnimi sredstvi rešiti iz slepe ulice neuspele prenove in stopiti v novo stvarnost. Napetost, ki jo zaznavamo med običajnim načinom življenja posameznikov in bratstvu ter trajnim klicem, ki ga med nami ohranjata oseba in cilj sv. Frančiška, nas danes bolj kot kdaj koli nagovarja, da si upamo več. Pa ne le to. Znamenje tega je ljubezen vseh nas do *forme minorum*, in želja mnogih, ki so nenehno med nami, da bi dali več duše in zmogli živeti v našem času v skladu z ognjem karizme.

Vse to je potrditev dejstva, da je treba ugotoviti, kako sajnati in živeti prihodnost, ki bo združljiva s karizmo in ne samo s kontinuiteto redovne ustanove, ki zdaj v mnogih razsežnostih kaže vso svojo krhkost.

V delu, opravljenem v zadnjih 60 letih, je poudarjena napetost med karizmo in obliko ustanove, na eni strani mogočnega ponovnega odkritja »svetega Frančiškovega« navdiha – tistega, ki se nanaša na sv. Frančiška in prvotno *fraternitas* kot obliko življenja, – in na drugi strani »franciškanskega« navdiha, zgodovinskega izpolnjevanja karizme skozi stoletja, vse do danes.

Navsezadnje mnogi med nami mislijo, da so »sanje« o izvoru veljale za mitološko preteklost in da smo poklicani zagotoviti kontinuiteto in razvoj reda, kot ga poznamo, v službi Cerkve za današnje človeštvo. Zadostovalo bi že običajno pastoralno, izobraževalno in znanstveno poslanstvo, ki ga izvajamo v ustanovah, ki nam ga je dala preteklost, naj bo starodavna ali nedavna.

V zadnjih 60 letih smo z močjo in gorečnostjo znova odkrili, da izkustvo in živi spomin, ki nam ju je predal sv. Frančišek, nista toliko skupek »del«, ki jih je treba živeti in ohranjati, kot je to življenje v skladu z evangelijem, kot bratje in manjši, po stopinjah ubogega in križanega Kristusa: to je naše pričevanje – življenje, spreobrnjeno po evangeliju – ki lahko za mnoge postane tudi izrecno besedno oznanilo.

Obilni poskusi prenove in nato številne zgodbe o novih oblikah življenja in evangelizacije pričajo, kako zelo je ta zavest med nami živa in kakšen vir upanja je.

Zavedati se moramo, da to bratje priznavajo na različne načine, čeprav je že vrsto let jezik Konstitucij. Tega občutka nismo ponotranjili in večinoma živimo model pastoralnega življenja, z nekaj vsakdanjimi dogodki in obveznostmi, v katerih želimo tudi dobro živeti. Kljub temu s težavo prisluhnemo dihu in moči namena sv. Frančiška. In ta resničnost ima pomembne posledice za našo skupno identiteto, slog, konkretne odločitve in spodbudo, ki nas animira. Zdi se mi, da se o vsem tem večinoma ne pogovarjamo zaradi strahu, da bi med nami prišlo do delitev ali nam bi celo zmanjkalo motivacije ali moči za spremembe. Zavedati se moramo, da so mnogi med nami zadovoljni s trenutnim stanjem ali pa so se sprijaznili s tem, da ne morejo živeti drugače.

S tem priznavam in sem hvaležen za delo in zvestobo mnogih bratov v tako imenovanih tradicionalnih bratstvih, kjer je mogoče popolnoma dosledno živeti v skladu z Vodilom. Obenem pa zvestoba ni samo zaveza posameznika, ampak pripada vsem, zvestoba so tudi vidne in resnično skupne vrednote in odločitve za karizmo, kot nam jo danes posredujejo Konstitucije, v različnih in zapletenih situacijah. Prav želja po tem prizadevanju ne more zatajiti, tudi če danes temu ne bomo kos in bomo ostali individualistični.

Čeprav to doživljamo že veliko let, se zdi, da ne najdemo izhoda. Zavedam se tudi, da je nepredstavljivo, da vsi to počnemo na enak način. Nekdo mi je pomagal razmišljati o naši edinosti in raznolikosti v življenju po isti karizmi. Karizma se ne izraža enoznačno. Zato moramo nekaterim dovoliti, da živijo v skladu s tem, kar Gospodov Duh predlaga srcu vseh, najprej iz navdiha sv. Frančiška, ohranjenega v njegovih spisih, in izročila, ki nam ga posredujejo Konstitucije.

Življenje v središču, v današnjem svetu, za prihodnost upanja

Za nas vernike je vedno izjemno pomembno in nujno, da se vračamo k evangeliju. Prisluhnimo evangelistu Marku 2,21-22:

»Nihče ne prišije krpe iz neudelanega blaga na staro obleko, sicer novi našiv stari obleki kaj odtrga in nastane hujša raztrganina. In nihče ne daje novega vina v stare mehove, sicer vino mehove razžene in se uniči vino in mehovi, ampak novo vino v nove mehove.«

Iskanje novih mehov, to je institucionalnih struktur, ki so primerne za ohranjanje novega vina karizme, naše vedno nove oblike evangeličanskega življenja, je bilo vedno izziv in hkrati klic k sodobni frančiškanski zgodovini.

Na srečanju, ki se začne danes, bomo lahko znova prisluhniti temu klicu, z zaupanjem, v iskanju ognja, ki gori pod pepelom.

Najprej o življenju. Na prvem mestu je vedno »temeljno evangelijsko življenje, ki ima možnost postati znamenje Kraljestva in pričevanje za naše sodobnike. Vpliv cerkvenih dokumentov in dokumentov reda je pripeljal do osrednje spodbude za projekte, ki gredo v smeri evangelizacije, ne da bi pri tem pozabili, da je bratsko življenje v majhnosti vir vsakega pravega poslanstva.« (prim. Ite, nuntiate 1.1, str. 15) V teh dveh dneh se sprašujemo, kako se posvečamo temu življenju.

V današnjem času. »Spoznali smo, da se nam zastavljajo popolnoma nova vprašanja in stvari razumemo drugače zaradi dejstva, da je zlasti znotraj evropske celine postmoderna močno spremenila veliko kulturnih paradigem. Poleg tega je postalo jasno, da jezik, simboli, lokacije in načini, na katere smo do tedaj poskušali izraziti našo obliko življenja, niso bili več ustrezni. Začutili smo dolžnost, da naša karizma postaja vse bolj pomenljiva, da bi lahko naš življenjski slog ponovno pridobil lastnosti, kot so npr. transparentnost, pričevanje in evangelijska moč, da bi hkrati postali preroški in znamenje.

Tedaj so številni bratje po izkustvih spoznavali, da jih Gospodov Duh vodi k novim načinom dojemanja, mišljenja in drznosti. Poleg tega je več bratov spoznalo, da so nove oblike konkreten izraz njihove želje po prenovi in pozitivni njihovega posvečenega življenja. Do tega je prišlo v okviru težav, s katerimi so se srečali na duhovni, osebni in skupnostni ravni zaradi vpliva, ki ga imajo naše 'zgodovinske' strukture na to, kako hodimo za našim Gospodom Jezusom Kristusom.« (prim. Ite, nuntiate 1.1, stran 16)

Nasprotovanje. Dobro se zavedam, da mnogi med nami vse to sprejemamo z zaskrbljenostjo in kot grožnjo temu, kar prenašamo naprej, četudi z veliko dušnostjo. Ne smemo pa pustiti, da vprašanje v nas zamre in se skupaj vprašajmo, kje smo danes na poti in s kakšnimi koraki bomo nadaljevali po poteh novih oblik življenja in poslanstva želijo vrniti k Frančiškovi izviri, ki so vedno sveži in novi, da bi se naužili izvirne karizme sv. Frančiška, 'novega človeka', človeka prihodnosti. Izviri nas bodo vodili k novim navdihom in nas poživljali, da bomo lahko razvili nove načine delovanja, nove modele in sloge evangelizacije, nove misijonske strategije. (Ite, nuntiate 1.2, str. 23)

Možnosti. Ta zagon živi v vseh bratih, četudi ga zelo pogosto potlačimo ali utišamo: ne sodimo; pomagajmo drug drugemu ponovno prisluhniti temu glasu, ki je globoko v nas. Želim in skupaj hočemo pomagati predvsem provincialnim ministrom in kustosom, ki imajo nalogo razločevati navdihe bratov, ki so jim zaupani, jih spodbujati in pozorno spremljati ustanavljanje novih bratstev. Prav tako je predvsem pomembno, da podpremo brate, ki so dobili navdih, da bi živeli nove oblike življenja in poslanstva, jim nudimo podporo, naklonjenost in smernice pri uresničevanju tega, kar gori v njihovih srcih. Ko bi le imeli veliko bratov, ki bi si želeli več in tvegati, se razdajati za to! Želja, za katero bi rad, da jo poslušate in razločujete, je, da bi začeli razmišljati o medprovincialnih in mednarodnih bratstvih, in zakaj ne tudi o bratstvih med različnimi redovi? (INTEROBDIENTIAL), zlasti na severu našega planeta, kjer se red zelo krči in spreminja. Poglejmo, kako bo naša družina videti čez 30 let v Evropi, Severni Ameriki in drugje po svetu. Težko je zanikati, da nas bo zelo malo, bratstva bodo majhna, ne bo več velikih struktur, ki bodo stvar preteklosti. Bratstva bodo raztresena po velikih ozemljih in ne bodo mogla živeti v skladu z avtonomijo in samozadostnostjo, ki so jo imele še nedavno. Ne bojim se reči, da bomo v naslednjih 30-50 letih na teh ozemljih lahko imeli nekaj provinc, se naučili novih načinov življenja in presegli sedanjo obliko. To ni črnogledost, ampak jasen pogled naprej, ki nam bo pomagal ohraniti možnost, da bomo živeli svojo poklicanost v teh novih razmerah in to omogočili bratom, ki jih bo Gospod želel poklicati. Za to smo odgovorni mi. Vsebina novih bratstev je torej smiselna tedaj, ko gledamo na prihodnost z novimi očmi. Ohranili bomo nekaj svoje navzočnosti v svetu in se ne omejevali na to, da bi na vsak način skušali ohraniti, kar imamo zdaj, četudi se ob tem izčrpamo.

Ta bratstva je treba nujno združiti v njihovih odločitvah glede karizme in sloga (prim. Ite, Nuntiate št. 2.1, str. 29-31), hkrati pa ohraniti njihovo raznolikost v njihovi zunanji podobi in izbiri glede navzočnosti in poslanstva (prim. Ite, Nuntiate št. 2.3, str. 37-38).

Kateri korak storiti?

Nujno potrebno je, da pričamo za *Christi vivendi forma*, povrnemo lahkotnost in drznost evangeliziranja. Br. Giacomo Bini nas je prosil, naj prepoznamo klic, »in zapustimo logiko ohranjanja in preživetja ter se oklenemo logike zastonskega daru; zapustimo strategijo čakanja v 'zaprtosti' in se oklenemo drznosti srečevanja. Vabljeni smo, da v vsakem bratstvu, provinci in redu, nenehno usklajujemo preroškost in občestvo, novost in kontinuiteto, s spoštovanjem do vsakega brata. Drzne nove oblike življenja in evangelizacije niso razvrednotenje preteklega ali današnjega dela, ampak samo 'razvijanje novih odzivov ... novih projektov evangelizacije za današnje razmere.« (VC 73) Kriterij resnice vsake oblike evangelizacije, bodisi nove ali že obstoječe, ni preživetje ali udobje, temveč skladnost našega načina življenja z evangelijem, z Vodilom, s 'povezanostjo med oznanilom in življenjem.' (VC 85)« (prim. Ite, nuntiate, str. 55-56)

Verjamem, da je bistveni korak, da sprejmemo in živimo sedanost človeške osebe v našem času z zaupanjem, da je mogoče živeti *forma vitae*, shranjeno v Vodilu in Oporoki – ki nam jo posredujejo Konstitucije – v perspektivi enotnosti v različnosti.

Na tej poti je možna prenova ustanove-reda po karizmi:

Po eni strani v tej *forma vitae* zbrati nekatera temeljna in splošna navdihujoča načela delovanja, veljavna za vsak čas in prilagodljiva vsakemu kontekstu, in jih predlagati za pot celotnega vesoljnega bratstva, različnih enot in posameznega krajevnega bratstva;

Po drugi strani v redu in njegovih enotah zagotoviti domovinsko pravico in legitimen institucionalni prostor morebitnim prizadevanjem, da bi znova predstavili to isto *forma vitae* na dinamičen, zvest in ustvarjalen način.

Zaključek

Zaključkov še ni, ker vprašanja ostajajo odprta in si jih želimo skupaj znova zastaviti. Pripravljamo se, da bomo s hvaležnostjo pregledali zadnja odločilna leta človeške in evangeljske pustolovščine sv. Frančiška. Upam, da bomo to zmogli pogumno, poživljeni z željo poslušati in sprejeti preroško besedo, ki nam jo Duh še vedno prinaša za naš čas.

Marsikdo me vpraša, kako gre našemu redu. Dokler se bomo bratje spraševali o samih sebi, iskali in delali skupaj, mislim, da mu bo šlo dobro. Če se bomo nato skupaj odločili, da bomo s svojim življenjem povedali, da je mogoče ne le ponoviti, ampak živeti evangelij danes po formi vitae, ki jo vidimo pri Frančišku, potem bo v redu. Verjamem in upam v to in z ljubeznijo in predanostjo želim, da bi sam lahko sprejel ta glas svojih bratov, ga podprl, kjer bo to potrebno, da bi nenehno prosil Duha, naj ga razburka in razplamti v našem bratstvu po vsem svetu. Le na tej poti bodo sile smrti premagane, sile smrti, ki jih predstavljata ugašajoča vera in poklicanost, zaradi česar ni več mogoče živeti in okušati veselja in lepote življenja v pokorni hoji za Kristusom, brez lastnine in krepstno za voljo kraljestva, se predati življenju uboštva. S to željo vam želim lepo srečanje in predvsem srečno pot!

Br. Massimo Fusarelli, OFM
Generalni minister

Vir: A new beginning - Frati Francescani (ofm.org)

8. oktober 2022

RAZMISLEK O NOVIH OBLIKAH ŽIVLJENJA IN EVANGELIZACIJE V RIMU

Srečanje v okviru novih evropskih oblik življenja in evangelizacije, ki ga je organiziral Urad za misijone in evangelizacijo, je potekalo v Rimu od 6. do 8. oktobra 2022. Srečanje sta odprla generalni tajnik br. Francisco Gomez Vargas in generalni minister, br. Massimo Fusarelli, ki je udeležence povabil, naj z zaupanjem prisluhnejo pozivu, ki je zaznamoval skozi njegovo zgodovino: »Iskanje novih mehov, to je institucionalnih struktur, ki so primerne za ohranjanje novega vina karizme, naše vedno nove oblike evangelizacijskega življenja, je bilo vedno izziv in hkrati klic k sodobni frančiškanski zgodovini. Na srečanju, ki se začne danes, bomo lahko znova prisluhniti temu klicu, z zaupanjem, v iskanju ognja, ki gori pod pepelom.«

Brat Massimo je poudaril »klic k spominjanju« na poti, ki jo je prehodil red, začevši »od Francije v tridesetih letih 20. stoletja, do i2. vatikanskega koncila in po njem«. Zahvaljujoč temu gibanju se je red pripravil na koncilsko prenovu.

Minister je svoj govor sklenil s povabilom udeležencem evropskih konferenc, naj se spomnijo zadnjih Frančiškovih let: »Pripravljamo se, da bomo s hvaležnostjo pregledali zadnja odločilna leta človeške in evangeljske pustolovščine sv. Frančiška. Upam, da bomo to zmogli pogumno, poživljeni z željo poslušati in sprejeti preroško besedo, ki nam jo Duh še vedno prinaša za naš čas.«

V treh dneh so imeli udeleženci čas, da si podelijo izkušnje glede novih navzočnosti. Na podlagi dokumenta Ite, nuntiate, sta br. Darko Tepert, tajnik za formacijo in študij, in br. Daniel Rodriguez, Pravičnost, mir in celovitost stvarstva, predstavila možnost ponovnega oživljanja novih oblik evangelizacije v Evropi.

Srečanja se je udeležilo šestintrideset bratov iz evropskih konferenc.

Vir: New Forms of Life and Evangelisation in reflection in Rome - Frati Francescani (ofm.org)

12. oktober 2022

V 119 DRŽAVAH VSEGA SVETA 12.127 BRATOV

Acta Ordinis Fratrum Minorum« je septembra letos objavila rezultate statistične raziskave glede našega reda po vsem svetu za obdobje 2020/2021, vključno z decembrom 2021. Pred več kot osmimi stoletji je sv. Frančišek Asiški po potrditvi papeža Inocenca III. ustanovil enega največjih cerkvenih redov v krščanstvu, ki je še vedno velik, a razdeljen na tri veje: red manjših bratov (OFM), red manjših bratov minoritov (OFM Conv) in red manjših bratov kapucinov (OFM Cap).

Trenutno je v redu manjših bratov 12.127 bratov v 119 državah. Od tega: 445 postulantov (niso vključeni); 325 novincev; 1.409 z začasnimi zaobljubami (931 z možnostjo duhovniškega posvečenja, 137 brez možnosti duhovniškega posvečenja, 341 brez možnosti); 10.395 z večnimi zaobljubami (8.190 duhovnikov, 70 stalnih diakonov, 393 z možnostjo duhovniškega posvečenja, 1.633 laičnih bratov); 3 kardi-

nali, 106 nadškofov in škofov. V tem obdobju je red zabeležil 341 smrti.

Bratje smo takole razporejeni: 1303 v Afriki in na Bližnjem vzhodu; 2.958 v Latinski Ameriki; 983 v Severni Ameriki; 1.548 v Aziji in Oceaniji; 3.136 v Zahodni Evropi; 2.209 v Vzhodni Evropi.

Naš red sestavlja 91 provinc in 10 avtonomnih kustodij, sedem enot, odvisnih od generalnega ministra; 17 kustodij, odvisnih od provinc; 14 konferenc provincialnih ministrov in 3 zveze konferenc (Azija/Oceanija: FCAO; Latinska Amerika: UCLAF; Evropa: UFME).

Na lanskoletnem generalnem kapitlju je bil za generalnega ministra manjših bratov, 121. naslednika sv. Frančiška Asiškega, izvoljen br. Massimo Fusarelli iz italijanske province sv. Bonaventure.

Vir: There are 12,127 friars in 119 countries worldwide - Frati Francescani (ofm.org)

14. oktober 2022

GENERALNI MINISTER V AVSTRIJI IN ŠVICI: OPOGUMMLJEN OD VERE IN S POGLEDOM V PRIHODNOST V SEKULARIZIRANEM SVETU

Od 9. do 15. oktobra je generalni minister br. Massimo Fusarelli v spremstvu generalnega definitorja, br. Alberta Schmuckija, obiskal provinco svetega Leopolda v Avstriji in kustodijo Kristusa Kralja v Švici.

»V zadnjih dneh sem se srečeval z brati, ki živijo v Švici in Avstriji, v podobnih in tudi različnih situacijah. Spoznal sem brate, ki znajo živeti v sekulariziranih družbah: kot kvas bratstva in iskanja vere v Švici in v Avstriji kot generatorji vere, solidarnosti in kulture. Vse, kar si delijo z laiki in njihova gostoljubnost in odprtost, so me ganili. Za te brate ostaja pomemben temelj, kako gledati v prihodnost in jo predvidevati, z razumnim branjem znamenj časa, ki ga poživljata vera in poklicanost manjših bratov,« je povedal generalni minister.

Br. Friedrich Wenigwieser, avstrijski provincialni minister, je ta obisk razumel kot bratsko srečanje, ki je spodbudilo brate obeh provinc »da razbirajo resničnost in se odpovejo nekaterim gotovostim ter gredo naproti ubogim na tem območju. Čas je, da začnemo spodbujati sodelovanje z laiki in se ne bojimo opustiti starih in velikih struktur ter začeti novih projektov.«

Za br. Christopha-Maria Hörtnerja, kustosa za frančiškansko območje Kristusa Kralja v Švici, je nav-

zočnost generalnega ministra in generalnega definitorja blagoslov in priložnost za bratstvo med Zürichom in Dunajem: »Srečanja zadnjih nekaj dni z našim br. Massimom so bila za brate švicarske kustodije in avstrijske province pravi blagoslov. Naše bratstvo se je okrepilo, začutili smo izzive, razmišljali smo in se pogovarjali. Čeprav nismo rešili nobene od težav, ali delali čudežev, smo izkusili bratstvo na poti med Zürichom in Dunajem. Naj bo to blagoslov za vse.«

Avstrijska provinca ima trenutno 106 bratov, ki se posvečajo pastoralni mladim, novi evangelizaciji, župnijskemu služenju, izobraževanju v dveh srednjih šolah in odnosom z dobrotniki za projekte reda na različnih koncih sveta.

Po drugi strani ima švicarska kustodija 23 bratov, ki se posvečajo pomoči odrinjenim na rob, novi evangelizaciji, mladinski pastoralni, duhovnim vajam in župnijskemu služenju (brez lastnih župnij).

Po obisku v Avstriji in Švici bo minister do 21. oktobra nadaljeval svojo pot z obiskom Češke in Slovaške.

Vir: The Minister General In Austria And Switzerland: animated by faith and looking to the future in a secularised world - Frati Francescani (ofm.org)

25. oktober 2022

GENERALNI MINISTER OBISKAL ČEŠKO, SLOVAŠKO IN POLJSKO

Od 15. do 21. oktobra 2022 je generalni minister br. Massimo Fusarelli v spremstvu generalnega definitorja br. Konrada Grzegorza Cholewa obiskal provinco sv. Venceslava Češkega in Moravskega na Češkem ter provinco Najsvetejšega Odrešenika na Slovaškem.

Prva faza obiska je bila na Češkem, kjer se je minister srečal z vsemi brati province. Minister je v Pragi vodil somaševanje ob 10. obletnici beatifikacije praških mučencev. Med homilijo je spregovoril o pričevanju mučencev kot o »skupnosti, ki jo povezuje ljubezen do Gospoda« in da je to »vez, ki človeka pripelje do tega, da daruje svoje življenje.« Zaključil je z besedami, da se »najlepše lahko zahvalimo Gospodu, da jih je dal za zgled vsej Cerkvi, tako da presežemo delitve in postanemo eno srce in ena duša.«

V nadaljevanju obiska na Češkem je minister obiskal klarise samostana sv. Neže v Pragi in se v Moravski Třebovi srečal z brati, ki živijo med ubogimi.

Br. Jakub Sadilek, provincial frančiškanske province v Češki republiki, je v navzočnosti generalnega ministra dejal: »Zelo sem hvaležen za ta obisk našega generalnega ministra in našega generalnega definitorja,

br. Konrada. Mislim, da je to del navzočnosti sv. Frančiška. Name so močan vtis name naredile ministrove besede, ki nas je spodbudil, naj živimo in poglobljamo kontemplativno molitev, evangelizacijo ter se družimo z ubogimi in živimo z njimi.

19. oktobra je generalni minister v spremstvu generalnega definitorja nadaljeval obisk v provinci Najsvetejšega Odrešenika na Slovaškem. Tu se je srečal s provincialnim definitorjem, gvardijani, formatorji in njihovimi učenci. V samostanu Trnava se je srečal z 80 brati province.

Poleg tega se je minister v Pruskem srečal tudi z družinami beguncev iz Ukrajine ter jim izrekel besede pozdrava in tolažbe.

Po obisku bratov na Slovaškem je minister obiskal tudi brate province Brezmadežnega spočetja na Poljskem, se srečal z gvardijani vseh petih frančiškanskih provinc in provincialnimi ministri.

Vir: The Minister General visits the Czech Republic, Slovakia, and Poland - Frati Francescani (ofm.org)

28. oktober 2022

MINISTROVO SREČANJE NA POLJSKEM

Z GWARDIJANI POLJSKIH PROVINC IN PROVINCIALI SEVERNOSLOVANSKE IN JUŽNOSLOVANSKE KONFERENCE

Od 24. do 27. oktobra je v Kalvariji Zebrzydowski na Poljskem potekal »Osvežitveni tečaj za gvardijane in predstojnike redovnih hiš« iz petih poljskih provinc, ki pripadajo Severnoslovanski konferenci reda manjših bratov. Navzoči so bili tudi vsi provincialni ministri Južnoslovanske (Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Slovenija) in Severnoslovanske (Poljska, Češka, Slovaška) konference.

Srečanja sta se udeležila generalni minister reda, br. Massimo Fusarelli, in generalni definitor obeh konferenc reda, br. Konrad Cholewa. V obnovitveni tečaj je vključenih več kot 130 bratov gvardijanov iz Poljske.

V torek, 25. oktobra, so na dopoldanskem srečanju provincialov Severnoslovanske konference izvolili novega predsednika. Izvoljen je bil provincialni minister province sv. Hedvike – br. Alard Maliszewski. Za podpredsednika je bil izvoljen br. Juraj Mihály, provincial province Najsvetejšega Odrešenika na Slovaškem. Predsednik konference je odgovoren za usklajevanje sodelovanja v regiji in usklajevanje stikov z generalnim ministrom. Poleg tega je bil imenovan tajnik in blagajnik konference, br. Dominik Banaś iz province sv. Hedvike. Br. Teofil Czerniak, odhajajoči predsednik, je

pozdravil novega predsednika in mu namenil spodbudne besede v zvezi z njegovo službo.

25. oktobra popoldne je v baziliki na Kalvariji potekala slovesno evharistično slavlje, ki ga je vodil generalni minister reda manjših bratov br. Massimo Fusarelli. Brat Massimo se je v svoji pridigi zgledoval po evangelijskem odlomku, predvidenem za ta dan – priliki o gorčičnem zrnu in kvasu: »Božje kraljestvo je majhno, skrito in krhko, a ima v sebi silno življenjsko energijo in rodovitnost. Na žalost smo v skušnjavi, da bi nanj gledali z očmi tega sveta. Vdajamo se skušnjavi, ki prihaja iz zapeljive moči statistike, teže števil. Pogosto je tako tudi med nami, ki smo prestrašeni zaradi naše maloštevilnosti in pojenjujočih moči. Jezus nam pravi, da projekt Kraljestva napreduje in dozoreva, čeprav zanj ne skrbimo. Ker je svet že rešen, ni potrebe, da ga mi rešujemo. Je varen, a tega ne ve. Jezus je posejal pšenico in dodal kvas. Od nas pa je odvisno, ali bomo Njegovi sodelavci, da Njegovega dela ne bomo preveč ovirali.«

V nadaljevanju je generalni minister povedal: »Papež Frančišek je med molitvijo Angel Gospodov junija 2015 dejal: Iz teh dveh prilik se lahko naučimo nečesa

pomembnega: Božje kraljestvo zahteva naše sodelovanje, vendar je predvsem Gospodova pobuda in dar. Naše šibko delo, na videz majhno zaradi zapletenih svetovnih težav, se ne boji težav, ko je vključeno v Božje. Vpričo odpora in odlašanja naših bratov – celo naših bratov, – smo včasih v skušnjavi, da bi potegnili vesla v čolnu in se prepustili. Zato se moramo zavedati, da sta tudi v bratih, ki jim moramo služiti kot ministri in gvardijani, seme in kvas Kraljestva. Ali res verjamemo v to? Ali smo prepričani, da bo Božje kraljestvo raslo v nas in v bratih, ki so nam zaupani? Negujmo pogled vere, okrepljen z duhom svete molitve in pobožnosti, bratskega dialoga. Sv. Frančišek nam kaže pot usmiljenja, ki je najboljša pot, če želimo napredovati na poti evangelija.

Bratje gvardijani so nato sprejeli krakovskega možnega škofa Janusza Mastalskega, br. Józefa Augustyna SI in br. Wita Chlondowskega OFM in prisluhnili njihovim besedam. Tečaj je organiziralo Tajništvo za formacijo in študij Severnoslovanske konference Reda.

Vir: Minister meets the guardians of the North-Slavic and South-Slavic Conferences in Poland - Frati Francescani (ofm.org)

4. november 2022

PO STOPINJAH MIRU: BR. MASSIMO IN BR. KONRAD NA OBISKU V PROVINCII SV. MIHAELA V UKRAJINI

Med 27. in 30. oktobrom je generalni minister br. Massimo Fusarelli v spremstvu generalnega definitorja za Severnoslovansko konferenco br. Konrada Cholewa obiskal Ukrajino v znak bratske solidarnosti. Srečala sta se z brati province sv. Nadangela Mihaela, da bi izkazala povezanost z ukrajinskim ljudstvom, ki že več mesecev trpi vojne grozote. To je bil ministrov drugi obisk po obisku na veliki teden.

Prvi dan sta br. Massimo in br. Konrad obiskala provincialno kurijo manjših bratov v Žitomirju. Tam sta na lastne oči videli razdejanje, ki ga je povzročila

la vojna: šolo, ki so jo uničili ruski izstrelki, in dijaški dom, ki so ga zadele letalske bombe. Zvečer se je minister srečal z brati domačega bratstva in jih spodbudil, naj ostanejo blizu ljudem v stiski. Provincialni minister, br. Daniel Botvina, jima je razkazal prostore, ki bi jih lahko uporabili za begunce, ki bežijo pred vojno, predvsem z vzhoda Ukrajine.

Naslednji dan sta se ustavila v Šargorodu, kjer je imel br. Massimo priložnost srečati se z večino bratov province, ki jim je namenil sporočilo miru in slovesno blagoslovil samostan, ki so ga bratje gradili več let. Pri maši v tamkajšnji župniji je minister izrazil občudo-

vanje nad pogumom ukrajinskega ljudstva in prosil za molitev za mir ter med drugim dejal: »Naj vas vse podpira moč, ki nam jo daje Jezus, dragi bratje, ki živite v tej trpinčeni in napadeni deželi: Naj vam pomaga, da boste hodili v občestvu drug z drugim in v globoki povezanosti s svojim ljudstvom, da se boste izogibali vsemu, kar vas bi lahko oddaljilo od pogojev za življenje, v kakršnih živijo drugi, in bili pripravljeni deliti radosti in upe, skrbi in negotovosti ter vprašanja vseh.«

Bratje in župan Šargoroda so gostoma razkazali tudi križev pot, edinstven v Ukrajini, ki ga gradijo s pomočjo ukrajinskih katoliških dobrotnikov. Po obisku kapelic križevega pota sta br. Massimo in br. Konrad obiskala pokopališče, kjer sta molila na grobovih ukrajinskih vojakov, padlih med vojno, ki terja vedno nove žrtve. Zelo ganljivo je bilo tudi srečanje s starši in starimi starši, ki so izgubili svoje mlade sinove in vnuke.

Naslednji dan sta se generalni minister in generalni definitor odpravila v samostan Rava Ruska. Po obhajanju maše je blagoslovil samostan in se srečal z nekaterimi drugimi brati province. Br. Massimo je prisluhnil njihovim izkustvom pri pomoči vojnim beguncem in jih spodbudil, naj bodo priče miru in usmilje-

nja tistim, ki nimajo ničesar več za dostojno življenje. Med homilijo v Ravi Ruski je dodal: »Težki časi, v katerih živimo, nam ne preprečujejo, da bi videli Jezusa. Pravzaprav so lahko odlična priložnost, da ga srečamo in rastemo v veri. S ponižnostjo, z zaupanjem.«

Ob koncu vsake homilije je br. Massimo župljanom obljubil, da bo njihove pozdrave prenesel svetemu očetu papežu Frančišku, pri katerem bo imel avdienco predvidoma 31. oktobra.

Na povratku sta se zadnji dan br. Massimo in br. Konrad ustavila tudi v Lvovu, kjer sta kosila z nadškofom Mieczysławom Mokrzyckim, in poslušala njegovo pričevanje o vojnem dogajanju.

Manjši bratje iz ukrajinske Province sv. Nadangela Mihaela se iskreno zahvaljujejo generalnemu ministru in generalnemu definitorju reda za njun pogum in solidarnost z ukrajinskim ljudstvom ter so veseli, da so ju kljub težkim vojnim razmeram lahko gostili v Ukrajini.

Vir: Footsteps of Peace: Br Massimo and Br Konrad visit St Michael's Province in Ukraine - Frati Francescani (ofm.org)

18. november 2022

V SPOMIN NA ŠKOFA IRINEUA SÍLVIA WILGESA (1936 – 2022)

Frančiškanski bratje iz Rio Grande do Sul z žalostjo sporočamo, da je v četrtek, 17. novembra 2022, umrl naš brat, Dom Irineu Sílvia Wilges, OFM.«

To sporočilo smo prejeli iz Province sv. Frančiška Asiškega v Braziliji ob smrti br. Irineua, zaslužnega škofa Cachoeira del Sul v Braziliji, ki je umrl včeraj v starosti 86 let.

Škof Irineu Sílvia Wilges, OFM, se je rodil v Pinheiralu, Santa Cruz do Sul, 3. oktobra 1936. V letih od 1949 do 1953 je opravil osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje v serafinskem semenišču São Francisco v Taquariju, RS. Leta 1956 je opravil noviciat v samostanu sv. Bonaventure v Daltro Filhu, ki je takrat pripadal Garibaldiju v RS. V istem samostanu je od 1957 do 1958 študiral filozofijo. Njegov teološki študij je potekal v samostanu sv. Antona Divinópolisu, MG, od 1959 do 1962. Februarja 1960 je dal slovesne zaobljube in dve leti pozneje je iz rok škofa Cristiana Frederica Portele de Araújo Pena Portela prejel red diakonata v Divinópolisu, MG. 15. julija 1962 ga je v Divinópolisu v duhovnika posvetil sam škof Cristiano.

Po formaciji je opravljal različne službe v redu, med drugim je bil generalni definitor reda (1985-1991), provincial (1983-1985), provincialni vikar (1978-1984), provincialni definitor (1972-1975), magister postulantov oz. študentov teologije, profesor in vzgojitelj v frančiškanskem semenišču v Kairu, v Egiptu, bil je kaplan pri klarisah. Bil je tudi profesor in vzgojitelj v semenišču za redovnike, profesor teologije na Papeški katoliški univerzi Rio do Sul, župnik, pomočnik JAC (Katoliške kmetijske mladine), vikar različnih župnij, študent magistrskega študija teologije v Vili Franciscani.

Irineua je 14. junija 2000 za škofa škofije Cachoeira do Sul imenoval papež Janez Pavel II., 12. avgusta 2000 pa ga je posvetil frančiškanski kardinal Alosísio Lorscheider. Po skoraj 12 letih škofovanja je škof Irineu Sílvia Wilges zaradi starosti postal zaslužni škof, in živel v bratstvu Monte Alverne v Porto Alegreju v Braziliji.

Izročamo ga Gospodu in molimo za njegovo dušo, da bi ga Bog sprejel v večni mir dobrih in zvestih služabnikov.

Vir: In memory of Bishop Irineu Sílvia Wilges (1936 – 2022) - Frati Francescani (ofm.org)

24. november 2022

FRANČIŠKOVA OBLETNICA: PRIPRAVLJANJE PRIREDITEV IN SREČANJ ZA KREPITEV NAŠE KARIZME

Prejeli smo pismo Odbora frančiškanske družine v zvezi s praznovanjem Frančiškove obletnice, ki ga objavljamo.

FRANČIŠKOVA OBLETNICA ODBOR FRANČIŠKOVE DRUŽINE

29. november 2022

Drage sestre in bratje Frančiškove družine! Naj vam Gospod da mir!

Prihodnje leto bomo začeli obhajati Frančiškovo obletnico, ki bo trajala od leta 2023, ko se bomo spominjali potrditve Potrjenega vodila in božiča v Grecciu, do leta 2024 (prejem stigem), 2025 (Hvalnica stvarstva), praznovanje pa bo doseglo vrhunec leta 2026, ob obletnici njegovega »prehoda« z zemlje v nebo.

Ob začetku obletnic bo Frančiškova družina pripravila spletno stran, kjer bo objavljala novice in kroniko dogodkov ob obletnici, pa tudi poglobljene študije in uporabne pripomočke v različnih jezikih: zelo lepo in pomembno je, da bo poleg že obstoječih spletnih strani, ki že delujejo, ob tej priložnosti zaživela še skupna spletna stran Frančiškove družine. V začetku novega leta jo boste lahko našli na tem naslovu: www.centenarifrancescani.org

Na začetku vsakega leta, od 2022 do 2026, bo skupno obhajanje vseh šestih generalnih ministrov Frančiškove družine. V začetku prihodnjega leta bo to v Grecciu, 7. januarja ob 11. uri. Vabimo vas, da spremljate to praznovanje, ki ga bomo v živo prenašali na

novem spletnem mestu in bo na voljo tudi v obliki posnetka.

»Praznovanje obletnic je nedvomno dobra priložnost, da je Frančiškova družina vidna v celoti. Zato bi bilo zelo primerno, da bi vse dejavnosti in pobude, na državni in/ali regionalni ravni, usklajeval odbor, ki bi predstavljal celotno Frančiškovo družino. *Ad intra* in *ad extra*: Obletnice naj ne bi imele pozitivnega vpliva le na Frančiškovo družino. Domišljija in ustvarjalnost naj botrujeta temu, da bo praznovanje obletnic vplivalo tudi navzven, na necerkvena družbena in kulturna okolja.« (Smernice za obletnico, str. 2)

Zato vas vabimo, da se dogovorite med različnimi Frančiškovimi skupinami v vašem narodu, regiji ali državi in določite čas (teden, nekaj dni ali poseben dan), ko boste organizirali kakšno skupno praznovanje/dejavnost/pobudo v kateri bodo lahko sodelovali različni člani Frančiškove družine. Na ta način se bomo lahko srečevali in krepili skupno Frančiškovo karizmo in hkrati bili pozitivno preroško znamenje Cerkvi in civilni družbi naših različnih držav.

Začenja se Frančiškova obletnica; naj bo to za vse nas priložnost, da ponovno odkrijemo veselje življenja po karizmi, ki nam jo je zapustil »naš« brat sv. Frančišek!

**Bratski pozdrav,
Odbor Frančiškove družine za Frančiškovo obletnico**

**Vir: Franciscan Centenary: creating events
and gatherings to enhance our charism - Frati
Francescani (ofm.org)**

29. november 2022

PRAZNIK VSEH SVETNIKOV FRANČIŠKOVE DRUŽINE

Rim, 29. november 2022. Ob prazniku vseh Serafinskih svetnikov objavljamo sporočilo generalnega ministra br. Massima Fusarellija.

Praznik vseh svetnikov naše Frančiškove družine nas spominja na klic k svetosti v današnjem svetu. Svetost je pot, ki sovpada z življenjem vsakega človeka, nihče ni izključen in nima časovne omejitve. Svetost ni rezervirana za tiste, ki se lahko odmaknejo od običajnih poklicev in namenijo veliko časa molitvi. Odgovor na klic k svetosti je: »Vsi smo poklicani biti sveti, ko ljubimo in ko vsak dan pričujemo z vsakdanjimi opravili tam, kjer smo.« (Frančišek, Apostolska konstitucija *Veselite in radujte se* 14)

Svetost prihaja od Boga in je dar milosti, ne rezultat našega lastnega truda.

Zato na poti k svetosti milost doseže ljudi, jih preseneča v pogojih, v kakršnih živijo: »Bog nas neskončno presega in nas vedno preseneča; ne določamo sami, v katerih zgodovinskih okoliščinah ga bomo na-

šli, kajti ne čas ne kraj ne načini niso odvisni od nas.« (*Veselite in radujte se* 41)

V svetnikih naše družine vedno najdemo to povezavo z običajnim življenjem, ki ga Sveti Duh razsvetljuje in povečuje v dar ljubezni do bližnjega.

Naša frančiškanska pot k svetosti je hoja za ubogim in križanim Kristusom, upodabljanje po Njem in pričevanje Zanj z življenjem in besedo.

Življenje po evangeliju v nenehni molitvi, veselje in nenehna ljubezen do vseh v služenju in poslanstvu so sestavine frančiškanske svetosti.

**Veselo praznovanje!
Br. Massimo Fusarelli, OFM
generalni minister**

**Vir: Feast of All Saints of the Franciscan Family -
Frati Francescani (ofm.org)**

30. november 2022

PEŠ ROMANJE PO DOLINI RIETI. FRANČIŠKANI ZAČENJAJO 800. OBLETNICO

Natanko leto dni pred 800. obletnico dne, ko je papež Honorij III. potrdil Vodilo sv. Frančiška, se je okoli 200 redovnikov Frančiškove družine 29. novembra 2022 zbralo na peš romanju od svetišča Fonte Colombo, mesta, kjer je Frančišek napisal Vodilo, do mesta Rieti.

»Vedno, ko se spet podamo na pot, vemo, da se iskra, ki nas je podžigala, da živimo po evangeliju, ponovno prižge,« je povedal generalni minister br. Massimo Fusarelli ob začetku romanja, na katerega se je podalo približno dvesto Frančiškovih bratov (bratov, redovnic, članov svetnega reda). To je prva od mnogih prireditvev, s katerimi Frančiškova družina začenja praznovanje dveh 800. letnic. Potrditve vodila in uprizoritve jaslic v Grecciu prav tako leta 1223.

Odzvalo se je veliko ljudi. Občinska uprava, lokalne oblasti, redovniki iz različnih italijanskih provinc, frančiškani, kapucini in minoriti so se zbrali v osrednjem italijanskem mestu, da bi skupaj hodili po stopinjah Ubožca.

V Rietiju je kardinal José Tolentino de Mendonça, prefekt Dikasterija za kulturo in izobraževanje, vodil evharistično slavo v cerkvi sv. Avgušтина, polni vernikov, somaševalo pa je približno osemdeset duhovnikov. Pri slavu je sodeloval tudi zaslužni škof in sedanjí apostolski administrator, škof Domenico Pompili. Kardinal, ki je zelo povezan s Frančiškovim svetom, je izrazil živo zanimanje za pravkar začeto pot. V svoji homiliji je želel navzočim predstaviti tri »vrhunec« naše karizme, ki jih je treba spodbujati, začeniš gorečim poslušanjem evangelija:

»Sveti Frančišek je živel evangelij, kot da je njegova resnica dejansko resnična,« pravi Tolentino. »Evangeliju je treba slediti do zadnje besede; velika skušnjava je dati evangelij v predal in živeti po besedah koga drugega. Ne smemo ga živeti kot ideal, ampak kot resnično življenje.«

Kardinal je nato spregovoril o uboštvi: »Povrniti si moramo svobodo, kakršno smo imeli pred lastnino. Potem bomo lahko izdelali modele bivanja, ki bodo prava alternativa prevladujoči kulturi. Zato se ne smemo bati! Ne bojte se graditi bratstev. Ekonomiji, ki uničuje, se je treba zoperstaviti s kulturo skupnega dobrega. Denar je privid varnosti, ki zlahka uniči pravičnost in lepoto. Zato je najnujnejše, kar jo mora krščanstvo učiti v odnosu do bogastva, njegova desakralizacija. Danes se religijo zlahka desakralizira, medtem ko denar velja za nekaj svetega.«

Tretji in zadnji poudarek je opomin, da je naš zaklad v nebesih: »Frančišek nas s svojim zgledom življenja na zemlji in odnosom do stvari, spodbuja, da iščemo Stvarnika. Zanimivo je, da imata lepota in klic v grščini isti koren: življenje je intenzivno poslušanje lepote tega Božjega klica. Frančišek je naš učitelj. Danes imamo veliko strokovnjakov, a malo mojstrov, ki bi bili sposobni ustvarjati nove pripovedi, mojstrov tveganja v veri, poetov evangelija. Modrost daje življenju temelj oziroma celovit pogled na naše bivanje, pogled na to, kar smo bili in kar še bomo.«

Vse je torej pripravljeno za začetek triletnega obhajanja obletnic. Vemo in zavedali se bomo, da pri tem ne bo šlo le za praznovanje, nekaj plošč, ki jih bo treba slavnostno odkriti, ampak priložnost za evangeljsko in iskreno prenovu. Generalni minister je to obljubil papežu med enim od prejšnjih srečanj z organizacijsko skupino.

Vir: <https://www.fratiminorifrancescani.org>

On foot in the Rieti Valley. The Franciscans inaugurate the 800th anniversary - Frati Francescani (ofm.org)

IZ PROVINCIALATA

JUBILEJI BRATOV 2023

ŽIVLJENJSKI

- 100 let:** P. POLIKARP BROLIH, Brezje, 5.12.
 85 let: P. MIHAEL S. VOVK, Sveta Gora, 29.1.
 85 let: P. REGALAT RAZBOČAN, Ljubljana – Bežigrad, 6.9.
 80 let: P. DR. VIKTOR PAPEŽ, Brezje, 20.5.
 75 let: P. FRANCI SENIČAR, Kamnik, 17.4.
 75 let: P. DR. SILVIN KRAJNC, Ljubljana – Šiška, 17.8.
 70 let: P. BERNARD GOLIČNIK, Sveta Trojica, 6.5.
 70 let: P. PETER LAVRIH, Ljubljana – Vič, 12.5.
 70 let: P. NIKO ŽVOKELJ, Kostanjevica, 25.11.
 70 let: P. CIRIL A. BOŽIČ, Kamnik, 5.12.
65 let: P. STANISLAV ZORE, NADŠKOF, Ljubljana, 7.9.
 60 let: P. DR. MIRAN ŠPELIČ, Ljubljana – Bežigrad, 22.2.
 60 let: P. DR. MARI OSREDKAR, Ljubljana – Šiška, 11.3.
 60 let: P. MARJAN ČUK, Nazarje, 15.8.
 50 let: P. GREGOR KOS, Novo mesto, 20.4.
 50 let: P. BOGDAN KNAVS, Sveta Gora, 16.8.
 50 let: P. DR. TADEJ STREHOVEC, Ljubljana – Vič, 20.10.
 45 let: P. BENEDIKT DEJAN EMBERŠIČ, Sveta Gora, 12.2.
 40 let: P. ANDREJ POLLAK, Ljubljana, 10.1.

PRVE ZAOBLJUBE

- 60 let:** P. KRIZOLOG CIMERMAN, New York, ZDA, 29.8.
 55 let: P. JANKO ŽAGAR, Ljubljana – M. Oznanjenje, 17.9.
 55 let: P. MARKO NOVAK, Novo mesto, 17.9.
50 let: P. DR. CHRISTIAN GOSTEČNIK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 23.8.
50 let: P. PAVLE JAKOP, Ljubljana – M. Oznanjenje, 23.8.
 45 let: P. STANISLAV ZORE, nadškof, Ljubljana, 2.9.
 35 let: P. DR. MIRAN ŠPELIČ, Ljubljana – Bežigrad, 25.9.
 35 let: P. DARKO ŽNIDARŠIČ, Sydney, Avstralija, 25.9.
 30 let: P. BOGDAN KNAVS, Sveta Gora, 19.7.
25 let: BR. KSAVER BABNIK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 3.8.
 20 let: P. DR. ANDRAŽ ARKO, Nazarje, 25.9.

SLOVESNE ZAOBLJUBE

- 65 let: P. DR. BERNARDIN SUŠNIK, Ljubljana – Šiška, 14.7.
 55 let: P. DR. VIKTOR PAPEŽ, Brezje, 8.10.
50 let: P. MARKO NOVAK, Novo mesto, 3.2.
 40 let: P. RAFAEL SLEJKO, Ljubljana – M. Oznanjenje, 31.12.
25 let: BR. MIRAN VIDIC, Kostanjevica, 3.10.
25 let: P. GREGOR KOS, Novo mesto, 3.10.
25 let: P. PETER VRABEC, Novo mesto, je praznoval letos (5.10.2022); lani, žal izpadel iz seznama
25 let: P. BOGDAN KNAVS, Sveta Gora, 12.10.

DUHOVNIŠKI

- 50 LET – ZLATA MAŠA: P. BERNARD KARMANOCKY, Johnstown, ZDA, 16.6.**
50 LET – ZLATA MAŠA: P. KRIZOLOG CIMERMAN, New York, ZDA, 29.6.
50 LET – ZLATA MAŠA: P. FRANCI SENIČAR, Kamnik, 29.6.
50 LET – ZLATA MAŠA: P. JANKO ŽAGAR, Ljubljana – M. Oznanjenje, 29.6.
 45 let: P. MILAN KADUNC, Mošnje & Brezje, 29.6.
 45 let: P. BORIS MARKEŽ, Maribor, 29.6.
 30 let: P. DR. ROBERT BAHČIČ, Brezje, 29.6.
25 LET – SREBRNA MAŠA: P. KRIZOSTOM KOMAR, Brezje, 29.6.
25 LET – SREBRNA MAŠA: P. PETER VRABEC, Novo mesto, 29.6.
 20 let: P. BENEDIKT DEJAN EMBERŠIČ, Sveta Gora, 29.6.
 20 let: P. TADEJ INGLIČ, Brezje, 29.6.
 20 let: P. JANEZ PAPA, Maribor, 29.6.
 15 let: P. DR. ANDRAŽ ARKO, Nazarje, 29.6.

p. Darko Žnidaršič

ROMANJE MINISTRANTOV V FRANČIŠKOVE KRAJE

Oktober se je v slovenski frančiškanski provinci zgodilo nekaj čudovitega - vsi ministranti smo bili povabljeni na romanje v Assisi ter druge Frančiškove kraje. Menda že dolgo ni bilo takšnega romanja, na katerem bi se lahko ministranti različnih frančiškanskih župnij spoznali, družili in zbližali. Tako smo se v četrtek 3. 11. ob 6.00 pred cerkvijo na Viču zbrali ministranti iz Svete Trojice, Maribora, Kamnika, Viča, Šiške in Bežigrada. Vodili so nas p. Marjan Čuden, p. Janez Papa in p. Ambrož Mušič, samo pozdravit pa nas je prišel tudi p. Pepi. To pa še ni vse, saj se je avtobus ustavil tudi v Kostanjevici, kjer so se nam pridružili tamkajšnji ministranti ter iz Kopra skupaj s p. Boštjanom Horvatom.

Na poti se je predvajal film *Brat sonce, sestra luna*. Po filmu se je vsak ministrant na kratko predstavil. Povedali smo si kakšne smešne pripetljaje (npr. eden je zažgal mašni plašč, marsikdo je pri maši zaspal ipd.) Zmolili smo še rožni venec ter se znašli pri Grecciu. Tu smo si ogledali raznovrstne jaslice, ob katerih so se nekateri navdihovali za svoje bodoče jaslice doma, ter premlevali božično skrivnost, kako je Bog z nami: tako v bližnjih (kot pravi božična zgodba o možu, ki je na božič čakal Jezusa, a so na njegov dom prišli drugi ljudje, kasneje pa mu je Jezus razodel, da je bil on sam v njih) kakor tudi v evharistiji (saj smo tam kasneje imeli sveto mašo). Nato smo se odpeljali do hotela večerjat in spat.

Naslednje jutro so nam bili dani sprejemniki in slušalke, zaradi česar p. Marjanu ni bilo treba kaliti

miru po cerkvah, mi pa smo vseeno slišali razlago. Najprej smo šli peš do cerkve Marije Angelske oziroma Porciunkule (lat. delček). Občudovali smo 8-metrski kip Marije, ki je viden celo z Assisija, malo cerkvico znotraj, ki je menda Mariji najdražja, mesto, kjer se je Frančiškova duša poslovila od njegovega brata osla (tj. telesa), in vrtnice brez trnov, ki so take postale, potem ko se je sv. Frančišek rešil mesenih poželenj (očitno ga je imel Bog rajši kot sv. Benedikta, ki pa se je moral valjati v trnju, da je dosegel isto). Zatem smo se odpeljali do cerkve sv. Damijana, kjer smo Boga v tabernaklju prosili, naj nam razsvetli temine naših src, da pravo vero, trdno upanje in popolno ljubezen, razumnost in spoznanje, da se bomo držali njegove svete in resnične zapovedi. Ko smo hodili po samostanu zraven cerkve, smo ugotovili, da smo v povprečju ravno prav visoki za prostore, saj so ljudje včasih bili manjši. Nato smo končno vstopili v Assisi. Šli smo do Frančiškove rojstne hiše in nato do cerkve Santa Maria Maggiore, ki je bila še nekaj let nazaj manj zanimiva. Sedaj namreč v njej počiva blaženi Carlo Acutis. Ta je imel kratko, a izpolnjeno življenje, polno Božje milosti. Že kot majhen deček je na sprehodih vselej silil starše, naj stopijo v cerkev in obišejo Jezusa. Pomagal je brezdomcem in sovrstnikom ter storil še mnogo drugih dobrih del. Nenadoma so odkrili, da ima levkemijo, in pri 15-ih letih je odšel k nebeškemu Očetu. Kar se mene tiče, je vpricho njegovega izpostavljenega telesa Božja milost očitno tako prebodla enega ministranta, da

je pokleknil in začel vneto moliti. Vendar, ura teče, nič ne reče, in morali smo nadaljevati do stolnice sv. Rufina. Tu je bil sv. Frančišek krščen in zato smo še sami obnovili krstne zaobljube. Seveda smo morali obiskati še sveto Klaro, v isti cerkvi pa tudi križ, s katerega je Jezus Frančišku povedal, naj popravi njegovo Cerkev. Bili smo pri luni, torej se je edino spodobilo, da smo šli še do sonca. Kot je bil Jezus, je hotel tudi sv. Frančišek biti pokopan ob morišču. Da so včasih tam usmrčevali in odlagali smeti, sicer danes ni razvidno, saj je kmalu tam nastala bazilika sv. Frančiška, ki je, prav nasprotno, zelo veličastna, iz treh delov in v najnižjem leži sv. Frančišek. Tudi tu je bilo mogoče videti istega ministranta globoko v molitvi stati pred grobom. Na žalost povprečnemu smrtniku ni dano živeti samo od duhovne hrane, zato smo se z avtobusom vrnili do hotela. Po večerji so šli najmlajši takoj spat, srednji na sprehod do Porciunkule, najstarejši pa peš do gradu nad Assisijem.

Tretji dan smo se poslovili od hotela ter se odpravili do La Verne, kjer je sv. Frančišek prejel Kristusove rane. Čeprav ministranti med mašo mnogokrat molčimo, kar seveda ni prav, pa to še ne pomeni, da nam je petje tuje. Morda se gibljem v napačnih krogih ter sem preveč zadržan moralist, da bi šel na veselice ali pa gledal V petek zvečer, ampak me je presenetilo, da je bil avtobus sposoben zapeti Veselega Ribnčana in pa Triglav moj dom. No, po svoje takšno početje ne porodi ravno pravega razpoloženja za mistična doži-

vetja, toda na srečo kraj sam izvalja mir (poleg tega, da ga tudi table zapovedujejo). Tam smo najprej obiskali kapelo sv. Marije Magdalene, ki je po, roko na srce, precej verjetno neresnični legendi prišla do Francije in postala kontemplativka *par excellence*. Seveda smo šli tudi do samega mesta, kjer se je pa sv. Frančišku zgodilo njegovo največje mistično doživetje. Nekaj časa smo molili, nato pa imeli mašo. Po tej smo pri avtobusu imeli malico, za katero so poskrbeli patri, da nas ne bi na postajališčih preveč opeharili. Čakala nas je dolga pot domov. To pa je ustvarilo dobro priložnost, da so nam patri povedali, kako so se sploh odločili, da bi postali patri. Položili so nam na srce, da naj, če čutimo veselje ob misli, da bi bili patri, to tudi preizkusimo. Ob 19.00 smo prispeli v Slovenijo in čez kakšne dve uri smo verjetno že vsi bili doma.

Vsakemu je to romanje po Grecciu, Assisiju in La Verni pustilo nek vtis, kakšnemu verjetno komaj prepoznaven, zase sicer ne morem trditi, da se mi je svet obrnil na glavo, lahko pa trdim, da sem vesel, da sem šel, izvedel kaj novega in se spoprijateljil še z drugimi frančiškanskimi ministranti, za nekoga tretjega pa sem slišal, da bo zdaj več molil. Vsekakor se v primeru ponovitve oziroma organizacije kakšnega drugega podobnega dogodka (npr. adventne duhovne obnove na Kapeli 10.12., ali pa ministrantskega zimovanja 3.-5. 2. 2023) splača iti.

Benjamin Božič

ZAPISNIK SEJE JKPOFM

V frančiškanskem samostanu p. Anteja Antića v Splitu je v sredo, 25. maja 2022, potekala prva seja Južnoslovanske konference provincialov OFM v novi sestavi. Na zasedanju so bili prisotni: p. Marko Mrše (Split), predsednik, p. Tomislav Šanko (Zadar), p. Zdravko Dadić (Sarajevo), p. Milan Krišto (Zagreb), p. Marjan Čuden (Ljubljana), p. Miro Šego, provincialni vikar hercegovske province, in tajnik konference, p. Robert Bahčič. Zasedanje se je začelo z molitvijo, ki jo je vodil predsednik konference p. Marko Mrše, ki je hkrati pozdravil vse navzoče brate in pozdravil novoizvoljene provinciale p. Tomislava Šanka (Zadar), p. Zdravka Dadića (Sarajevo) in – po provincialnem vikarju p. Miru Šegu – tudi p. Joza Grbeša, ki pa je bil opravičeno odsoten.

Seja se je začela ob 14.15 z uvodno molitvijo, ki jo je vodil predsednik konference. Pozdravil je vse člane, še posebej novoizvoljene provinciale, in nato je bil dnevni red soglasno sprejet. Sledilo je branje zapisnika seje, ki je bila 28. januarja 2022 v Zagrebu. Zapisnik je bil soglasno sprejet.

Zatem je predsednik konference p. Marko Mrše člane konference obvestil o svoji udeležbi na srečanju predsednikov konferenc z generalnim definitorijem, ki je potekalo od 17. do 20. maja 2022. V štirih delovnih dneh je bilo obravnavanih več tem: rogoznični kaptelj oz. sinodalnost, zaščita otrok in ranljivih odraslih, prestrukturiranje konferenc (kar na nek način pomeni tudi prestrukturiranje Reda), modeli in načini financiranja generalne kurije, načrti za srečanje bratov laikov na ravni Reda, potek procesa ustanavljanja frančiškanske univerze itd. Vendar je treba poudariti, da je to srečanje nekakšna priprava za naslednje srečanje te ravni, kjer bodo, kot je bilo napovedano, konkretni predlogi in sklepi glede konferenc našega Reda. Ob koncu prvega delovnega dne so se sestali člani UFME (*Unio Fratrum Minorum Europae*), ki jih je sklical dosednji predsednik p. Miljenko Šteko. Na tem srečanju je bil prisoten tudi generalni minister p. Massimo Fusarelli. Dogovorjeno je bilo, da bo srečanje UFME potekalo v Medžugorju od 27. februarja 2022 do 3. marca 2023.

Pomembno je poudariti, da je generalni minister Reda poudaril pomen sodelovanja, dialoga in komunikacije med generalnim definitorijem in konferenca-mi Reda z namenom sprejemanja najboljših možnih odločitev v okviru načrtov našega Reda.

Na predlog predsednika konference p. Marka Mrše so člani sprejeli nov logotip konference ter spremembo njenega imena. Namesto dosedanjega imena »Južnoslovanska konferenca provincialnih ministrov Reda manjših bratov« se namreč po novem imenuje: »Južnoslovanska konferenca provincialov Reda manjših bratov«.

Na predlog predsednika konference je bilo preno-vljeno besedilo statuta in besedila pravilnikov delov-

nih teles. Člani konference so jih soglasno sprejeli in se dogovorili za ponatis vsega.

Potem so prišle volitve za izpraznjene službe. Izvo-ljeni so bili naslednji bratje:

- podpredsednik konference: p. Marjan Čuden (Ljubljana);
- predsednik Medprovincialne komisije za redovne poklice: p. Tomislav Šanko (Zadar);
- predsednik Medprovincialne komisije za misijone in evangelizacijo: p. Zdravko Dadić (Sarajevo);
- predsednik Medprovincialne komisije za formacijo in študij: p. Jozo Grbeš (Mostar);
- predsednik Medprovincialne komisije za pravičnost, mir in ohranitev vsega stvarstva: p. Milan Krišto (Zagreb);
- tajnik konference: p. Robert Bahčič (Ljubljana).

Ob koncu srečanja je p. Tomislav Šanko na kratko opisal potek preureditve frančiškanske province svetega Hieronima – Zadar. Sledi namreč pravni postopek, po katerem bo omenjena provinca postala odvisna kustodija.

Predsednik konference je poročal o programu letošnje priprave na slovesne zaobljube, ki bo potekala v hercegovski frančiškanski provinci pod vodstvom p. Serđa Čavarja. Priprave se začnejo 1. avgusta 2022 na Badiji, nadaljujejo v Medžugorju in zaključijo v Masni Luki (Blidinje). Vsi provinciali so sprejeli predlog p. Serđa, da obiščejo kandidate za slovesne zaobljube med njihovimi pripravami, 13. avgusta 2022, v Medžugorju. Dogovorili so se, da bo somaševanje s homilijo vodil novoizvoljeni provincial Hercegovske frančiškanske province p. Jozo Grbeš.

Naslednje zasedanje je predvideno za čas srečanja med severnoslovansko (SLAN) in južnoslovansko (SLAS) konferenco, ki bo potekalo na Poljskem v samostanu in svetišču Kalwaria Zebrzydowska (med 24. in 27. oktobrom 2022).

Za provincialna glasila pripravil:
P. Marko Mrše, predsednik konference

Zapisnik 5. redne seje definitorija

Peta redna seja provincialnega definitorija je bila v torek, 8. novembra 2022, v samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister, br. dr. Miran Špelič, vikar province; definitorji: p. Bernard Goličnik, p. dr. Christian Gostečnik, p. Pavle Jakop, p. Niko Žvokelj ter p. dr. Tadej Strehovec. Seja se je začela ob 9.30 uri z molitvijo, ki jo je pripravil p. Niko.

1. Sprejem zapisnika prejšnje seje

Provincialno vodstvo je potrdilo zapisnik četrte redne seje definitorija.

2. Plenarni svet province

Provincial je predstavil dnevi red plenarnega sveta province, ki bo v ponedeljek, 14. novembra 2022, na Viču v Ljubljani.

3. Obhajanje obletnic sv. Frančiška Asiškega

Frančiškanska provinca sv. Križa se bo pridružila pobudi, da vsi trije redovi skupno obhajajo obletnice. Pregled skupnih dogodkov je v prilogi tega zapisnika. Založba Brat Frančišek bo ob tem praznovanju izdala *Frančiškove vire* (Fontes franciscani).

4. Potrditev diskretov, služb in dnevnega reda v samostanih

Provincialno vodstvo je v samostanu Šiška-Bežigrad potrdilo za diskreta br. Mirana Špeliča in p. Ambroža Mušiča; v samostanu Sveta Gora je potrdilo za diskrete br. Mirana Vidica, p. Boštjana Horvata in p. Mihaela S. Vovka; v samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani je za diskrete potrdilo p. Vida Lisjaka, br. Ksaverja Babnika in p. Edvarda Kovača. Provincialno vodstvo je potrdilo dnevne rede in službe v naslednjih samostanih: Novo mesto, Šiška-Bežigrad, Kamnik, Sveta Gora in Nazarje.

5. P. Peter Lavrih: Postavitev vitraja Matere Božje z Brezij v Nazaretu

Provincialno vodstvo dovoljuje p. Petru Lavrihu, komisarju za Sveto deželo, da *Komisariat za Sveto deželo* prispeva primeren dar za financiranje postavitve vitraja v Nazaretu.

Naslednja seja provincialnega vodstva bo v sredo, 11. januarja 2023, ob 9. uri v Ljubljani.

Provincialno vodstvo je sejo zaključilo ob 12.40 uri z molitvijo in blagoslovom.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

BREZJE – P. POLIKARP JE VSTOPILO V 100. LETO ŽIVLJENJA

Na Brezjah od sredine oktobra do decembra ni bilo prav velikih srečanj, romanj ali dogodkov, pa vendar se najdejo nekateri dogodki, ji jih velja omeniti:

14. oktobra je bil na Brezjah velik obisk; namreč: Muzej jaslic Brezje je gostil visok obisk iz Paname. Z namenom, podariti muzeju panamske jaslice, je Slovensko Marijino narodno svetišče obiskal panamski nadškof msgr. Jose Domingo Ulloa.

S štirimi avtobusi so v nedeljo, 16. oktobra popoldne priromali Novomeščani iz štirih župnij: stolne, šmihelske, kloštrske in iz župnije Novo mesto - Sv. Janez (Kamence).

V soboto, 22. oktobra 2022, so praznovala 50. obletnico samostojne province sestre uršulinke.

Večje romanje je bilo še naslednjo nedeljo, 23. oktobra, ko so prišli romarji iz dekanije Postojna.

28. novembra je praznoval »V zahvalo in priprošnjo« Radio Ognjišče 28. obletnico delovanja; somaševanje je vodil upokojeni ljubljanski nadškof dr. Anton Stres. Bazilika se je dobro napolnila s prijatelji Radija Ognjišče in v času svete maše je bilo veliko spovedi.

Med nas je prišel tudi sv. Miklavž; otroci pevskega zborčka Spominčice so pripravili kratko, a zelo doživetno igrico; Miklavž je poleg pevcev obdaril tudi pridne ministrante in obiskal najstarejša brata p. Tomaža in p. Polikarpa ter šolske sestre.

Na Brezmadežno, 8. decembra, je ob 10^h maševal ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik; po maši je bila predstavljena replika vitraja Marije Pomagaj, ki jo

je naredil umetnik Lojze Čemažar in bo umeščena v praznino ob baziliki Kristusovega učlovečenja v Nazaretu; blagoslov res lepega vitraja bo nekje na začetku marca leta 2023.

Pred nami so božični prazniki, zato se nanje pripravljamo s postavitvijo jaslic in drugimi dogodki.

Hvaležni smo, da lahko imamo v samostanski skupnosti najstarejšega brata frančiškana v južno slovenski frančiškanski konferenci; torej med slovenski- mi frančiškani, frančiškani na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini - ni frančiškana, ki bi dočakal 99 let. Tudi v naši provinci ga do sedaj nismo imeli. **P. Polikarp Broluh** je torej 5. 12. 2022 praznoval 99. rojstni dan in tako vstopil v 100. leto življenja. Še vedno se sam uredi, obleče in si pripravi zajtrk. Skratka, skrbi okrog njega so, a ne velike in ne pretirane. Njegovi možgani delujejo sveže, odgovori na vprašanja so hitri, modri in hudomušni. Ni bolan, ampak star. Tega se zaveda in tudi rad pove. Rad veliko počiva, vedno, vsak dan, pa ima skrb za spovednico, kjer presedi po 2 uri, včasih tudi več. Ker ima sedaj novi slušni aparat, se je njegovo počutje in delovanje še izboljšalo. Upamo in molimo, če je Božja volja, bomo drugo leto praznovali 100-letnico njegovega življenja. Za vse rad moli in s pričevalno držo pričuje za pobožnega, ponižnega, skromnega in zelo prijetnega Frančiškovega brata. Milostno je živeti ob njem in z njim. **P. Polikarp, hvala Vam za vse!**

p. Krizostom

Praznik sv. Andreja, 30.11.,

P. ANDREJ VOVK PRAZNUJE GODOVNI DAN

Vkrogu rodnega brata p. Miha in sestre, ki skrbi za njega v Duhovniškem domu »Mane nobiscum« na Lepi pot v Ljubljani.

NOVICE Z VIČA

Kaj je novega? Veliko novih gradenj in načrtovanj, npr. Poslovni prostor v bližini Tehnološkega parka za Farmacijo in nova šola ob Cesti na Brdo ...

Sicer pa teče delo po določenih tirnicah, vmes pa pridejo dogodki, ki delo popestrijo in obarvajo. Tak lep dogodek se je zgodil v torek, 27. septembra. Naš gost je bil koroški duhovnik Janez Krištof z glasbenim spremljevalcem Andrejem Feinigom. Pripravila sta recital in nas popeljala skozi Gregorčičeve poezije. Uživali smo in občudovali recitatorja Krištofa, ki je doživetvo zmogel podati mnogo več kot rdečo nit Gregorčičevih pesmi. Večer je bil vreden naše pozornosti, kar je povedala tudi dobra udeležba.

Naslednji lep dogodek je bil proslava 30-letnice župnijske Karitas. V petek, 16. oktobra, smo se najprej zbrali pri maši. Po njej pa v dvorani in prisluhnili programu in petju. Nastopili pevke glasbene skupine

ŠČEKICE. Naslednji dan pa je sledilo romanje v Škofjo Loko, ki ga je vodil župnik p. Pepi. V Škofji Loki je zaključila življenje Vičanka uršulinka m. Elizabeta Kremžar. Karitas vrši plemenito delo, ko pomaga ljudem v stiski. To delo ne bo nikoli končano, saj »bodo ubogi vedno med nami«.

Praznovali smo še eno 30-letnico, in sicer Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Ta Slomškova ustanova (Bratovščina sv. Cirila in Metoda) je na Viču začela l. 1914, a je po drugi svetovni vojni opešala in ponovno oživela 1992, ko je Cerkev s osamosvojitvijo dobila nekaj več pravic. V soboto, 17. septembra smo se člani s kombijem in osebnimi avtomobili odpeljali v Dovje, kjer smo v podružnični cerkvi sv. Klemenca poslušali krajše predavanje dr. Čeparja. Tukaj sta se na poti ustavila sveta brata Ciril in Metod, ko sta potovala v Rim. S seboj sta nosila relikvije sv. Klemenca. Sledila je maša z nagovorom o našem poslanstvu v tem času

za edinstvo kristjanov. Po bogoslužju smo se odpravili do slapa Peričnik in potem smo se ustavili v Radovljici in si ogledali stari del mesta. Sončen dan je bil, prav primeren za 30-letnico ACM.

Medgeneracijsko romanje v Osredok, rojstno župnijo prof. dr. Antona Strleta, nas je povežalo v spoznavanje njegovih krajev, življenjske poti in duhovniške svetosti. V družbi domačinov in sorodnikov je bilo poučno in spodbudno za našo svetost.

Konec oktobra so nas z obiskom razveselili novinci južnoslovanske konference. Čas je bil kratek. Še z večerjo so morali hiteti. Ob obisku sem se spomnil na rajnega p. Pavla Krajnika, ki je pred 81 leti na Trsatu zaključil noviciat (začel ga je v Kamniku). Iz Kamnika

se je noviciat moral umakniti na Trsat. Zdaj so razmere zopet drugačne in na Trsatu imamo dva novince. Kdo bi vedel, kako bo zopet čez 80 let.

V sredo, 23. novembra, pa smo gostili viške gasilce, ki so slavili 150-letnico Prostovoljnega gasilskega društva Vič. Znano je, da je prav viško gasilsko društvo eno izmed najstarejših v Sloveniji. Na ta jubilej so bila povabljeni tudi sosednja društva in predstavniki mestne oblasti. Program je bil premišljeno pripravljen. Podeljena so bila priznanja, ki ga je za zgledno sodelovanje prejela tudi naša župnija. Potem pa je sledilo druženje s pogostitvijo. V 150 letih je v društvu delovalo nad 1100 članov. Tudi zdaj jim dobro kaže.

P. Zdravko

DRAGI BRATJE, POZDRAVLJENI SPET IZ SYDNEYA!

Na praznik Brezmadežne, velike zavetnice nas, manjših bratov, 8. 12., smo pri nas v Sydneyu - Merrylandsu praznovali srebrnomašni jubilej p. Simona Petra in 33-letnico Molitvene skupine Srca Jezusovega in se po praznični maši in po skupni gasilski poveselili še v naši dvorani. Naše praznovanje smo združili z vsakoletnim srečanjem za bolne in starejše rojake, na koncu sv. maše sva podelila zakrament bolniškega maziljenja.

Dva dni potem, 10.12., pa smo Slovenci v Avstraliji dobili novega diakona. G. ALAN ŠKOFIC, 55, je sin slovenskih staršev, rojen v Wollongongu, in je bil v naši katedrali sv. Patrika v Parramatti posvečen v stalnega diakona. Vseh diakonov je bilo posvečenih 5, posvetil jih je naš škof msgr. Vincent Long van Nguyen, minorit. Alan in žena Jaclyn sta poročena 25 let, imata sina in hčer, živijo v Springwoodu (na poti na Blue Moun-

tains). Novi diakon deluje v združeni župniji Upper Blue Mountains (Katoomba), z veseljem pa ga bomo povabili tudi v naši slovenski občestvi v Merrylandsu in v Wollongongu. Njegov oče + Ciril Škofic je bil doma z Brezij (Okornov, rojen je sicer v Vrbi na Gorenjskem) in je bil dolga leta mežnar naše cerkve vseh svetih v Wollongongu, mama + Mara pa je bila doma iz Črnič na Vipavskem.

Posnetek diakonskega posvečenja si lahko ogledate na kanalu Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=qkZKxlwnQg>

Slovenski rojaki v Avstraliji imamo še enega stalega diakona, g. Damijana Gorjana v nadškofiji Perth, WA.

Imejte se lepo!
p. Darko

PRIČEVANJE FRANČIŠKOVEGA BRATA DANES

Iskanje načina kako pričevati danes je iskanje izvira s katerim bi radi odžejali tudi druge. Če redovniki ne zažarimo v prvotnem poslanstvu, postanemo sami sebi namen in zbolimo.

Zdi se nam, da smo tem času in v teh okoliščinah popolnoma nemočni. Čas, v katerem živimo, je čas duhovne nepismenosti pa tudi »čas milosti«, čas Božje neminljive in večne ljubezni do vsakega izmed nas. Četudi je marsikdo zapustil Boga, On ni zapustil nikogar. Manjši bratje verjamemo v »čas milosti«, ker verjamemo, da nas Bog ni zapustil. Zato bomo pričevali, pa naj se zdi še tako neprilичno.

OŽIVITI PRIČEVANJE POMENI OŽIVITI GOREČNOST

Gorečnost pomeni veselje. Brez veselja je posvečeno življenje hladno. Zagrenjeni redovniki žvečijo pepel, namesto da bi okušali častitljivo milino Kristusove ljubezni. Za nas, ki smo se posvetili Bogu po zgledu sv. Frančiška, je Sveti Duh šola veselja. Vedrina srca je zanesljiv prepoznavni znak Božje bližine. Veselje nad poklicanostjo je vedno znamenje in merilo zdravja našega pričevanja. Bog ljubi vesele ljudi, ugajajo mu. »Veselje v Gospodu je naša moč«, pravi prerok Ne-

hemija. Veselje je edino in učinkovito sredstvo proti utrujenosti, ki pogosto jemlje sapo našemu poslanstvu pričevanja.

Veselje naj bo naša vidna lastnost. Krščanstvo ni postalo svetovna religija zato, ker zna dobro upravljati, organizirati in funkcionirati – krščanstvo je prepričalo takrat in tam, kjer so ljudje živeli iz upanja in veselja v veri, iz sadov Svetega Duha.

PRIČUJMO Z MOČNO VERO IN MOLITVIJO

Papež Frančišek opozarja: »Bog postaja tujec v lastni hiši«. Zgodi se, da tako pogosto in običajno mislimo na Boga z naučenimi izrazi, da se ta velika stvarnost, ta edina stvarnost izgubi za izrabljenimi frazami. Morali bi misliti na Boga v njegovi novosti, v njegovi večni svežini. Ali je naše doživetje Boga močno doživetje Boga? Če je naša vera močno doživetje Boga, potem ne potrebujemo drugih spodbud za prenovno življenje. Če smo zares zaljubljeni v Kristusa in čutimo, kako nas on ljubi, bo naše srce vzplamtelo s takšnim veseljem, da se ga bodo nalezli vsi, ki bodo prišli z nami v stik.

Kaj lahko razgiba naše pričevanje? Molitev, ki nas pelje v središče Božjega srca. Sv. Bonaventura je zapisal: »Samo tisti, ki so prečiščeni z molitvijo, morejo

prodreti v globine skrivnosti. Tam, kjer pamet intelektualcev ostaja zunaj, ljubezen in mistika prodreta noter!« Molitev nam podari vonj po Bogu in očaranost nad Kristusom. Kadar v molitvi srečamo Boga, nas ta ne obdrži pri sebi, ampak nas vrne k ljudem z nalogo naj jih ljubimo v svojem in njegovem imenu. Ljubezen pa spreobrne kadar ona hoče. Da molitev in ljubezen res tako delujeta, vidimo pri sv. Frančišku.

LJUBEZEN DO CERKVE

Očaranost nad Kristusom je enaka očaranosti nad Cerkvijo, ki je njegovo skrivnostno telo. Manjši bratje smo poklicani, da ljubimo Cerkev, saj smo njeno srce na način svetega Frančiška. Ljubezen do Cerkve se poraja hkrati z močno osebno vero. Dokaz za to je sv. Frančišek, ki je hkrati s Kristusom vzljubil Cerkev in jo tako prenovil. Od znotraj. Jezus se je poročil s Cerkvijo iz ljubezni. Je njegova nevesta: lepa, sveta in grešna, a čeprav taka, jo ljubi.

Kdor ne ljubi Cerkve, Cerkev ni njihova hiša, ne smatra je kot svoje. Nekateri vzamejo Cerkev v najem, a je ne smatrajo za svoj dom. Cerkev je zgodba ljubezni. Eden od namenov pričevanja je prenova Cerkve. Sv. Frančišek ve, kje se začne prenova Cerkve: tako, da najprej spremeniš samega sebe.

REDOVNE OBLJUBE

Življenje po obljubah je dokaz, da je tudi danes možno živeti evangelij. Redovniki smo se z obljubo uboštva poslovali od pohlepa, od sebičnosti in od nenehne potrebe po dogajanju. Nekdo je izrazil izzivalno misel: »Današnji človek ima vse in nič drugega.« Manjši bratje naj bi s svojim življenjem po obljubah vzbudili v ljudeh tisto željo po »drugem« - po presežnem in duhovnem.

Z obljubami pričujemo takrat, ko z njimi vznemirjamo. Ali živíš obljube uboštva, čistosti in pokorščine tako, da se lahko drugi vprašajo: »Zakaj tako živi in zakaj je ob tem zadovoljen in pomirjen? Kaj ga izpolnjuje? Kje črpa navdih in moč za tako življenje«

PRIČUJMO Z BRATSTVOM

Redovniško bratstvo je oznanilo, ki ga je moč otipati in živeti. Nobene druge ljubezni ni kot tiste, ki nam jo Gospod polaga v srce, da bi služili in naloga redovnega občestva je, da ponavzoči ljubezen s katero nas je Gospod ljubil. Videti v drugem duhovnega brata ustvarja edinstvo, ki presega krvne vezi. Dopolnjujemo se, zato potrebujemo drug drugega. Zato razmišljajmo, kje se dopolnjujemo. Želja po pristnem pričevanju nas lahko pripelje do spremembe mišljenja: manj pritožb in več upanja; manj osredotočanja na probleme in več smelosti za življenje po karizmi sv. Frančiška. Bratstvo je rešitev, ki ga potrebuje današnji svet, da bo lahko živel varno z močno človeško in božjo noto.

BODITE SANJAČI KOT SVETI FRANČIŠEK,

ki je sanjal o velikem potovanju ljubezni skupaj z Bogom. Zaradi sanj o Božji ljubezni je imel sv. Frančišek v svoji krvi zapisano mladost, po njegovih žilah se je pretakala in ga vedno znova napajala z upanjem.

Še v svoji krvi zapisano mladost, po njegovih žilah se je pretakala in ga vedno znova napajala z upanjem. Frančiškovo srce napojeno z mladostjo je zmoglo deliti svoj čas in svoj kruh, obdarovati brate in sestre z blagodejno bližino. Zaradi silovite ljubezni do Boga je bil sv. Frančišek mlad in močan v srcu. Naj kot sv. Frančiška tudi nas močna vera prepoji z mladostjo duha, da bomo pričevalci po Božjem srcu: čuteči in usmiljeni, potrpežljivi, blagi in usmiljeni, iskreni in rešilni.

Kljub temu, da nas skrbi naše število, bomo temu svetu prinašali Jezusa in postali rodovitni v našem pričevanju, če bomo imeli pogum in sanje sv. Frančiška.

PRIČUJMO Z MAJHNOSTJO IN PONIŽNOSTJO

Moč evangelija je v majhnosti, ki se pusti voditi Očetovi ljubezni in nežnosti. Ljudje začutijo potrebo, da pridejo zraven, ko vidijo pričevanje majhnosti in blagosti. Pričevanje brez objestnosti in ošabnosti, dejavna ljubezen, ki časti Boga in služi drugim. To je tisto, zaradi česar Cerkev raste. In to je razlog, zakaj je bil sv. Frančišek tako privlačen – ker je bil majhen in ponižen.

V Frančiškovem pozdravu krepostim beremo: »Sveta ponižnost zmede napuh in vse ljudi tega sveta in vse, kar je na svetu«. Brez ponižnosti ne moremo sprejemati. Tudi samega sebe ne. Brez ponižnosti ne moremo z nikomer sodelovati in ljubiti tistega, ki nam ljubezni ne vrača. Brez ponižnosti ne moremo videti nič dobrega na drugih, ne moremo biti skromni in dopustiti drugim, da so v čem boljši od nas. Brez ponižnosti ne moremo biti sočutni in pričevati za Boga, ki je krotak in iz srca ponižen.

PRIČUJMO Z MIROM IN DOBROTO

Živimo naglo. Moto našega časa se glasi »dajmo, dajmo« ... Duhovnost sv. Frančiška pa nas vabi naj živimo in oznanjamo mir. Sv. Bonaventura razume Frančiškovo poslanstvo kot poslanstvo miru: »Glasnik Kristusovega miru je bil naš oče Frančišek, ki je na začetku in na koncu vsake pridige naznanjal mir, ga zaželel pri vsakem pozdravu in po vznosenem miru hrepenel v vsaki kontemplaciji«. Frančišek ve, da ima mir za svet isto vrednost kot kvas za kruh, zato je bil za mir pripravljen narediti vse. Frančišek je spoznal, da je mir novo ime za ljubezen. Ljudem prinašajmo mir, ne pa naša razhajanj in pritožb.

Bodite dobri ljudje. Dobrota je privilegiran način pričevanja. Način dobrote je način blagosti, zato nikogar ne obsojajte, ampak vsakogar blagoslovajte. Dobrota daje krščanskemu oznanilu verodostojnost in veri privlačnost. Zgled za to je sv. Frančišek Asiški.

VIDETI V VSAKEM ČLOVEKU BOŽJO PODOBO

V Kristusu je drugi sprejet in ljubljen kot sin Boga, kot brat, ne kot tujec, še manj kot tekmelec ali celo sovražnik. V Božji družini, kjer smo vsi sinovi istega Očeta, in ker smo vcepljeni na Kristusa, ni manj pomembnih življenj.

Bratska ljubezen predpostavlja, da bližnjega ljubimo kot živo podobo Boga. Ljubiti bližnjega pomeni videti v njem Kristusa, biti zanj odprt in mu ponuditi svoje srce. Vsak človek je Božja podoba, zato je treba z ljudmi ravnati lepo. Lepo ravnanje je vstopno mesto za oznanilo.

Klic svetega papeža Janeza Pavla II.: "Ne bojte se Kristusa!", pomeni tudi: "Ne bojte se ljudi - ne imejte predsodkov, nikogar ne zavračajte, s svojim zgledom in pričevanjem storite, da bodo drugi postali boljši!"

PRIČUJMO Z UPANJEM

Upanje je kot kri. Kri je življenje. Tako je z upanjem: je nekaj, kar kroži navznoter in ti dati čutiti, da si živ. Ko nimaš več upanja, je, kot da ne bi imel več krvi. Naše upanje temelji na globokem zaupanju v Boga. Bog je z nami. To dejstvo nam daje živeti v gotovosti, da je prihodnost zagotovljena. Krščansko upanje oblikuje trdno vero, zmožno kljubovati trkom življenja; omogoča pogled čez vsako pregrado. Evangelij je življenjski dih upanja: upanja v Gospoda, ki je med nami in nam vedno prihaja naproti; upanja, ki ustvarja veselje; upanja, ki nas spodbuja in uvaja v konkretno pričevanje. S svetim Frančiškom molimo: »Kjer je obup, naj prinašam upanje!«

PRIČUJMO Z DEJAVNO LJUBEZNIJO

Umivanje nog je izkušnja ljubezni. Pričevanje Frančiškovega brata je v služenju. Za manjšega brata ljubezen ne sme biti make up, ampak pomeni delati to, kar je delal Kristus. Po zgledu sv. Frančiška ne služimo na formalen, ampak na intimen način.

Želja po pričevanju nas vabi naj izstopimo iz sebe proti ranam naših bratov in sester. Če nam ne uspe izstopiti iz sebe k bratu v stiski, bolnemu, nevednemu, revnemu, izkoriščanemu, če nam ne uspe ta izhod iz nas samih k tem ranam, se ne bomo nikoli naučili Kristusove ljubezni. Jezusove rane najdemo tako, da opravljamo dela usmiljenja, namenjena telesu – tudi duši, a predvsem telesu – ranjenega brata in ranjene sestre, kjer je Jezus še vedno lačen, žejen, nag, ponižan, jetnik, bolan... To so danes Jezusove rane. Ni išči stigem samo na sv. Frančišku, našel jih boš tudi v bolečinah svojega brata in sestre. Kaj je pričevanje prave vere nas pouči misijonar Pedro Opeka: »Prava vera ti da moč, da do krvi garaš za bližnjega!«

PRIČUJMO S SKRBJO ZA STVARSTVO

Papež Frančišek kliče k ekološkemu spreobrnjenju. Klic k ekološkemu spreobrnjenju je klic k askezi, ki ne pomeni zgolj odpovedati se, ampak predvsem dajati. Gre za obliko ljubezni, s katero prehajamo od tega, kar hočemo mi, k temu, kar potrebuje božji svet. To nas čuva pred lakomnostjo.

Današnji svet potrebuje pričevanje zmernosti. Zmernost nas osvobaja. Ne pomeni manj življenja, ni nizka napetost, temveč vse kaj drugega. Skrb za okolje spodbuja k rasti v zmernosti in k uživanju v malem.

Poleg zmernosti pričujmo tudi z občudovanjem, kar je nekaj pristno Frančiškovega. Kdor občuduje, se

odreka moči in izkoriščanju. Kdor občuduje naravo, ne more biti do nje neusmiljen. Značilno za tiste, ki znajo občudovati je, da najdejo za izraz svojega navdih polno ljubkovalnih imen. Sveti Frančišek jih najde. Tudi mi poiščimo ljubkovalna imena za Boga, človeka in stvarstvo. Vsak, ki bo ta imena slišal, jih bo doživel kot visoko pesem našega pričevanja.

Bratje, vedite, da poklic pričevalca ni nikoli mirujoč: ne izčrpa se v golem spolnjevanju črke. Gre za nemir evangelija, ki želi „več“. Ta »več« vas bo pripeljal tudi do ustvarjalnega iskanja na kakšen nov način lahko pričujete v našem času.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

V kateri spodbudi za pričevanje se še posebej prepoznam?

Papež Frančišek vabi k pastoralnemu spreobrnjenju. Kakšno konkretno pastoralno spreobrnjenje je po tvojem mnenju najpotrebnejše?

Na kakšen način še lahko pričujemo?

KAKO BOMO UMRILI?

Kako bomo umrli, tega nihče ne ve, imamo pa razna poročila, kako so umrli svetniki ali kake druge znane osebe. Eden takih je bil Cicero. Njegova največja zasluga je, »da je povzdignil latinski jezik in ga naredil enakovrednega grškemu«. Ali je to res? Da! Toda res je še nekaj drugega. Njegovi spisi se poleg Svetega pisma in spisov nekaterih cerkvenih očetov uvrščajo med najbolj brana in najpogostejše citirana dela starega veka.

Cicero je bil najbolj prevzet nad večnim in nespremenljivim zakonom. Zanj je zakon nekaj tako svetega, da ga nihče ne more razveljaviti. Ta zakon je zapisan v naši notranjosti, prepojeni smo z njim, rojeni smo za pravičnost.

Marcus Tullius Cicero je bil rojen l. 106 pred Kristusom, umrl pa je l. 43 seveda pred Kristusom, ko je bil star 63 let. Njegovo smrt lahko danes upravičeno presojamo kot mučeniško smrt. O tem, kako so potekali njegovi zadnji trenutki življenja, si zgodovinarji niso povsem edini. Eni so mnenja, »da je rajši umrl v ljubljeni domovini, kakor da bi se umaknil in zbežal pred svojimi preganjalci, drugi trdijo drugače. Da se Cicero ni bal smrti in da jo je možato prenesel«. Po Cezarjevi smrti je bil Cicero najvplivnejša osebnost in zato so ga zvalili v politično areno. Boril se je proti Antoniju, ki je bil Cezarjev naslednik. Lahkoverno je zaupal mlademu premetencu (Oktavijanu) in to je bilo zanj usodno. Cicero je prišel na listo meščanov, določenih za smrt. Z bratom Kvintom sta pobegnila daleč ven na svoje posestvo in celo v Makedonijo sta nameravala. Toda Kvint se je premislil in se sredi poti obrnil, in ko sta se poslovila, »sta oba jokala«. Kvinta in njegovega sina so kmalu ubili. Cicero je bežal v Asturo, kjer je »noč prebil v strahu, obupu in blodnjah«. Ni imel miru. Sužnji so mu pomagali, da je bežal na morju do Kaiete. Krokari so ga obletavali, kar so spremljevalci imeli za slabo znamenje. Spat je šel v vilo, a so ga sužnji prigovarjali, naj beži naprej. Nosili so ga v nosilnici. Toda morilci so bili že tu. Bivši suženj Filologus jim je povedal, da Cicero beži v nosilnici v nekem gaju, in Herenius je planil za njim. Ko je Cicero zagledal svoje zasledovalce, je velel, naj nosilnico postavijo na tla. Z levico si je podprl brado – bil je ves umazan, njegov obraz je bil ves razoran od skrbi in trpljenja – in tak je nepremično upiral oči v morilce. Le-ti so si zagnili obraz, ko se je Cicero sklonil iz nosilni-

ce in mu je Herenius prerezal vrat... Njegov nasprotnik Antonij jim je ukazal, naj mu odsekajo glavo in roke, ker je z njimi ustvarjal ostre napadalne govore zoper Antonija. Roke in glavo so dali pritrditi na ladijske kljune, kar je bilo za Rimljane strašen pogled, saj so mislili, da gledajo podobo Antonijeve duše. Smrtno obsodbo sta podpisala oba, Antonij in Oktavijan. Slednji je svoj podpis kasneje čutil kot madež prav posebej zaradi Cicerona: »Gorje, kam so nas pripeljale razprtije, nas nesrečnike!« (Podpis ni lahka stvar. Ko je cesar Neron moral podpisati prvo smrtno obsodbo, je vzkliznil: »O, da bi bogovi hoteli, da se nikoli nisem naučil pisati!«)

Cicero je bil poštenjak, a prešibak, da bi lahko v tisti politični zmešnjavi izbojeval državi pravičnost, zakonitost. Poleg političnih spletk so ljudje iskali le užitke, brezskrbno življenje, brezdelje – in vse to se drago plačuje. »V tej vihuri bojov za republiko, za pravičnost in svobodo je Cicero tragično končal, zato pa je ostal kot človek za vse čase zgled in simbol boja za duhovno svobodo in človečanstvo. Tako je vprašanje, v čem je večji: zaradi latinskega jezika ali zaradi boja za pravičnost in svobodo? Morilci so »si zagnili obraz«, Štefanovi morilci so »si zatisnili ušesa«. Močne moralne osebnosti zbegajo svoje nasprotnike in morilce. Primerjajmo državnika Cicerona z zavetnikom državnikov sv. Tomažem Morom! Takih državnikov potrebuje Evropa in ves svet. V mesecu novembru nam je ta misel blizu.

Kako bomo umrli, bodo povedali drugi!

P. Zdravko

»KDOR REŠI ENO SAMO ŽIVLJENJE, REŠI SVET«

Ta citat iz Talmuda bi morali še in še ponavljati. Prav tako tudi ponavljati, »kdor ziblje otroka, ziblje svet« in resnico sv. Janeza Pavla II.: »Narod, ki ubija lastne otroke, nima prihodnosti!« Ponavljati tam, kjer se odloča o življenju in smrti. Naša dežela izumira!

Življenje je sveto in nedotakljivo. Prav zato so mnoge države odpravile smrtno kazen. Če pa smo iskreni, pa moramo reči, da so jo uzakonile, ko dovoljujejo umetno prekinitev nosečnosti, ki ni nič drugega kot smrtna obsodba najbolj nedolžnih. Ženske, ki zahtevajo pravico, da naredijo s svojim trebuhom, kar hočejo, pač ne vedo ali nočejo vedeti, da nimajo samo trebuha, ampak tudi dušo, kot pravi švicarski zdravnik dr. Theodor Bovet, ki trdi, da »splav ne izprazni le maternice, ampak tudi ženino dušo«. Človeško življenje je namreč sveto, zato take posledice, če življenje odklonimo.

Abortus ali prekinitev nosečnosti sta nadomestna izraza za splav, ki pomeni umor nedolžnega človeka, otroka, ki si življenja ni dal sam, ampak sta ga priključila v življenje moški in ženska, ki ga naj bi varovala in ljubila. Pravica do splava je grozna pravica; že sama misel nanj. (Mlad očka pripoveduje, da sta se z ženo odločila, da bi drugega spočetega otroka splavila. Pa sta se zadnji trenutek streznila in otroka sprejela. Zdaj sta nepopisno srečna. Kako bi bilo njima žal, če bi otroka splavila!)

Ljudje so zaradi javnega mnenja in nevednosti zavedeni in potem »krvavijo« v duši. Nekateri bi radi splav upravičili in opravičili, čeprav pravega opravičila ni, ker je življenje neponovljivo. Skrivnost je začetek celice in njene poti, da, skrivnost je začetek življenja, zato moramo imeti do njega veliko spoštovanje. Splav je bridka prevara, boleča prevara. Zdi se, da odložijo vidno »breme«, a si hkrati naložijo nevidno »breme«, ki je težko in trajno; to je pekoča vest, ki ne da mirno spati. Splav torej ni rešitev ampak težka obremenitev. Otrok je z materjo tako trdno zraščan, da ga morajo s silo iztrgati. Tudi nedozoreli sadež težko odtrgamo z drevesa.

Hipokratova zaprisega zavezuje zdravnike, da življenja ne bodo uničevali, ampak reševali. To pove tudi Postava v 5. božji zapovedi: »Ne ubijaj!« Zato ni čudno, da zdravniki zahtevajo ugovor vesti, ali kot se je izrazil eden od njih: Splav je zdravnikovo najgrše delo! Urejeni in dobro poučeni zdravniki vedo, da je vest merilo človekovega ravnanja. Rimski državnik Ciceron je trdil, da je moralni zakon tako trden in obče veljaven, da velja za vse čase, in sicer tako za Rim kakor za Atene. Da, za življenje gre. Ko je cesar Neron moral podpisati prvo smrtno obsodbo, je vzkliknil: »O, da bi bogovi hoteli, da se nikoli nisem naučil pisati!« Nasproti vsem novotarijam trdno stojita dve kamniti tabli z zapovedmi, ki veljajo še danes, kot so veljale pred stoletji in tisočletji.

Vsi tisti, ki hote ali nehoti priključijo novo življenje v bivanje, morajo poleg svojih pravic, misliti tudi na pravice nedolžnega otroka. Demokracija, da, vendar ima tudi stranske negativne učinke in posledice so ranjene duše. V življenju lahko človek stori tudi zablode, a so nekatere take, ki jih lahko popravimo, zločina nad človeškim življenjem pa ne. Tu preostane samo skesano in skrušeno srce pred Gospodarjem življenja.

Človek kot razumno bitje se lahko uči tudi od živali: živali ne delajo splavov, ampak mladiče nadvse skrbno varujejo; ne menjajo spola, strogo se ravna po naravnih zakonih, ne delajo samomorov ... Človek pa kot razumno bitje, hoče popravljati Stvarnika in postane nesrečnež.

Človeška spolnost je izrednega pomena in zato povezana z odgovornostjo, saj ni dana za zabavno popestritev. Najbrž moramo priznati, da mladi vse premalo poučeni vstopajo v življenje. Tako jim poleg smisla in poguma manjka tudi znanje. Zato je tako potreben Pohod za življenje, da se ljudje prebudimo, da se bomo vedno odločali za življenje in si ne bomo drznili, mi rojeni, odločati o še nerojenih, a že spočetih. Razmišljanje po Pohodu za življenje v Ljubljani 1. okt. 2022!

P. Zdravko

POMEN IN LEPOTA SAMOSTANSKEGA ŽIVLJENJA

V hiši, kateri živimo kot bratje, smo doma. Na Viču je bil najprej hospic, zatem konvent/rezidenca in končno samostan /1947/. Torej živimo v samostanu. Prav je, da se vprašamo, smo tudi srečni in zadovoljni? Tu med nami prebiva On, ki je največji in prvi med nami; to je Bog, ki ga kličemo Oče! Da lahko biva med nami, je potrebna ljubezen, saj prav ljubezen ustvarja prijeten dom. V Razodetju beremo: Bog bo prebival med ljudmi! Torej prijeten dom za Boga in ljudi. Ko je Tomaž Kempčan opazoval jaslice, se je v njem prebudila silna ljubezen in volja, da bi kaj napravil za učlovečenega Boga: »Pripravil in prižgal bom ogenj ... nabral vrtnic in lilij ... okrasil bom sveto zibelko in v hlevček bom spustil angele, ki bodo prostor napolnili z svetim veseljem.«

Tako razpoloženje naj bi tudi nas, ki smo si izbrali posvečeno življenje, vedno znova prevevalo. Svet je posejan s samostani, kot nebo z zvezdami. Ti samostani so potopljeni v molk in njeni prebivalci v blaženo zedinjenje z Bogom, po katerem ljudje zavestno ali podzavestno hrepenimo. Sv. Bruno pravi: »Samota brez Boga je polna strahu, blažena le tista samota, ki je polna Boga!« Taki zbrani skupnosti ne morejo škodovati ne trušč sosedovih strojev, ne ropot avtomobilov, niti klepetanje na ulicah; urejeni redovni skupnosti ne more nihče odvzeti njegove privlačnosti.

Redovniška hiša je kraj nebes! Nekoč so se ljudje umikali v puščavo, kjer so doživljali satanove skušnjave ali pa božjo bližino. Puščava je s svojim brezmejnim prostorom spominjala na božjo neskončnost. Potem je prišel čas samostanov, znotraj njih pa celice. To je prostor zbranosti in premišljevanja. »Kadar ti moliš, pojdi v svojo sobo, zapri vrata in moli k svojemu Očetu ...!« Soba je omejen prostor, v katerem naj bi gojili tišino in odprtost do Boga. Naša volja mora biti v prižadevanju, da se ne bi brez potrebe potikali naokrog. Lenoba je vedno veljala za nevarno skušnjava. To se kaže kot dolgočasje, naveličanost, kar lahko pelje do sklepa, da bi vse skupaj pustili in odšli. Pot svetosti pa zahteva tihoto, zbranost in molitev. »V celici dobiš, kar zunaj večkrat izgubiš« (sv. Vincencij P.).

Samostan je tudi kraj srečanja in sv. Avguštin ga poimenuje Božja hiša! Božji tempelj! »Živite v slogi in edinosti ter drug v drugem častite Boga, katerega tempelj ste!« Neki antiohijski škof Janez vidi samostan takole: To je posvečena hiša, zgrajena v Kristusovem imenu; krasijo jo slike njegovih čudežev in njegovega trpljenja. To so tudi svete knjige in oprema. Tukaj prebiva sveta skupnost, ki so se zaradi Boga odpovedali svetu in sami sebi. Oni živijo skupaj z Bogom, ga slavijo in pojejo psalme. ... Vedno ga imajo v svoji sredi, po zanesljivi njegovi obljubi: »Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.« Tu živijo ljudje, ki živijo posvečeno življenje; njihova hrana je vera, njihovo cvetje upanje, njihovi sadovi ljubezen. Samostan je torej kraj, kjer živimo bratje in sestre, otroci istega Očeta in bratje in sestre v Kristusu. To pa je seme širšega vesoljnega bratstva in sestrinstva, h kateremu so poklicani vsi ljudje.

Ljudje imajo seveda svojo predstavo o samostanih in radi kaj zvedo in vanj pokukajo, kaj se v njih dogaja; eni imajo napačne predstave in sodbe, nekateri mislijo, da so samostani nebesa, drugi, da so samostani povsem nekaj drugega!

Pogosto že ob stopu v samostan začutimo, da so prepojeni s svetostjo, ki je tukaj zorela skozi desetletja in stoletja. Tudi zidovi dihaajo in govorijo. Božja navzočnost je tako živa, ker v dušah, ki so vse zapustile zaradi Boga in njemu vse žrtvovale svoje življenje v skritosti in v polni pozabi nase, prinašajo svetu blagoslov.

Vendar se je marsikaj spremenilo in izgubilo. Veliki samostani so postali problem; težko jih je vzdrževati, obnavljati, jim dati pravo vsebino. Po svetu se prodajo cerkve in samostani, nekoč namenjeni svetosti, zdaj se pa v njih dogaja greh, če pridejo v neprave roke!

V skupnosti ne morejo živeti tisti, ki nimajo ljubezni. »Božji blagoslov počiva nad tisto skupnostjo, v kateri bratje ali sestre živijo v edinosti, to pa je mogoče le v ljubezni.« Če ni ljubezni, je samostan povsem nekaj drugega, če pa vlada ljubezen, je samostan 'nebesa, in tisti, ki v njem živijo, so angeli'. K temu bi naj težili z vsem srcem in hotenjem.

Ko je sv. Terezija Velika ustanavljala samostane, je prvega posvetila sv. Jožefu: »Naj bo posvečen sv. Jožefu, ki bo stražil pri vratih, naša Gospa bo bedela pri drugih, in On, Jezus Kristus, bo hodil med nami.« Samostan ni hiša med običajnimi hišami; razlikuje se na viden način: Središče samostana je kapela. Tu vzdržujemo ravnotežje: čas za molitev, za osebno in skupno, liturgijo, čas za delo, čas za počitek in razvedrilo. Kapela je tudi dvorana zadnje večerje, kjer se duša okrepi, umiri in odpočije. Tu je hrana za večno življenje. Ali damo slutiti obiskovalcem, da je tako?

Sprašujemo se, ali se bomo obdržali, bomo preživel? Še več, bomo dosegli namen svojega življenja; to je naše posvečenje. Da, če bomo ostali zvesti idealom naših ustanoviteljev. Pripravljeni moramo biti na napore. Redovno življenje je nekaj velikega. »Posvečeno življenje je sled, ki jo Sveta Trojica pušča v zgodovini, da bi ljudje mogli opaziti mik in domotožje po Božji lepoti ...« Tu je na mestu prošnja: »Gospod, razsvetli temine mojega srca, daj mi pravo vero, trdno upanje ljubezen in razumnost in spoznanje, o Gospod, da se bom vedno trdno držal tvojih zapovedi.«

Če hočemo biti prepoznavni in duhovno zdravi in trdni, potrebujemo sredstva. Kakšna? 1. Samostansko življenje, ki nas varuje pred viharji in ločuje od sveta; 2. Vse zemeljsko uporabljamo varčno in ničemer ne prepisujemo posebne pozornosti, tudi častnim stvarjem ne; 3. Čistost, ki osvobaja srce, 4. Post, bedenje in delo,

ki osvobaja telo; 5. Ponižnost, poslušnost, zazrtost v Božje reči; 6. Bogoslužje, molitveno življenje in vztrajno izvrševanje dobrih del v ljubezni.

Za redovno življenje je izjemnega pomena molitev. Moralni teolog Hering pravi: »Molitev kaže človeka na kolenih ali v drži globokega spoštovanja, priznanja lastne majhnosti pred brezmejnimi velikim svetim Bogom. Molitev pa tudi dviga človeka visoko nad vse ustvarjeno neposredno pred Božje obličje. V molitvi se pogovarja človek z Bogom. Molitev je zato najpopolnejše dejanje, ki ga je človek zmožen.« Sv. Janez XXXIII. je trdil, da je molitev najvažnejša stvar na svetu! Če zanemarjamo molitev, se Bog vse bolj oddaljuje, nazadnje pa se spremeni v pojem, Jezusova podoba otrpne. Brez molitve pridejo do izraza samoljubje, ošabnost, napuh itd. Za molitev je zelo pomemben dnevni red. Obstajati morajo trdne navade. Če teh ni, smo odvisni od svojega razpoloženja! Dnevni red loči en dan od drugega in eno uro od drugih ur. Če ura ni določena, ne vem, kdaj prideš, in kako moreš vedeti, kje je tvoje srce? Navadno je tam, kjer je tvoj zaklad! Življenje vse Cerkve je predvsem skupno molitveno življenje.

Duhovno urejeni samostani imajo velik pomen, tudi v današnjem času in okolju, le redovnega življenja se je treba držati in se zavedati, »da ni tvoja dolžnost, da bi delo dokončal, pa tudi odnehati nimaš pravice«, so učili rabini. Zato sem žalosten, ko slišim, da je nekaterim vseeno, če se čas province z nami konča. (julij 2022)

P. Zdravko

ČAS

Koledar in ura nam natančno odmerjata dragoceni čas, ki ga je Prešeren označil za 'rablja hudega'. Samo človek ju uporablja, močno zavedajoč se lasne minljivosti. Stalno lahko opazuje, kako prihodnost preko sedanjosti po tiho postaja preteklost. Umrljiv človek je podvržen mnogim pritiskom, največji tiran pa je gotovo čas, ta izraz nepopustljive oblasti narave nad človekom.

Mesec januar (ianua=vrata) nam odpira vrata v leto 2023. Kristjani štejemo leta 2023 po Kristusu, katoličani 10/11 leto po izvolitvi papeža Frančiška; Judje štejejo 5783/5784. leto od 'stvarjenja sveta', muslimani pa beležijo leto 1444/1445 od Mohamedovega rojstva.

Minljivost časa postane očitna, če postavimo predse peščeno uro. Sedanjosti ni, sta le prihodnost in preteklost. Ob koledarju običajno ne razmišljamo, saj ga zamenjamo v 'najdaljši noči', čez kakšen dan pa le pogledamo nanj, kdaj bo velika noč. Zakaj? Ker velika noč določa pepelnico in binkošti, torej tri mesece časa in vse nedelje in praznike vmes.

Letošnja velika noč je v normalnem času, torej precej pred praznikom sv. Marka. Kadar pride veli-

ka noč na ta dan, velja pravilo: »Kadar veliko noč bo Marko dal, Anton Padovanski binkoštal in Janez molil svet' Telo kleče, tedaj bo vpil ves svet gorje!« To se je na zadnje zgodilo pred 80 leti, leta 1943, sredi druge svetovne vojne, ko je bilo res hudo in se bo ponovilo čez 15 let, leta 2038.

Nihče naprej ne ve, kaj vse nas bo doletelo: povodnji, požari, suše, vojne, potresi, epidemije ... To smo nekoč povzeli v prošnjo, starejšim je še znana: »Kuge, lakote in vojske – reši nas, o Gospod!« Sodobni človek se je izmaknil Gospodarju sveta, pa se je usužnjil lahkotnemu življenju, blodnjam, da lahko srečno živi tudi brez Boga, kar je po sv. Avguštinu zmota! Tudi sedanje razmere to potrjujejo. Človek vendar le po duhu pride do Boga, po telesu pa v trohno. V novem letu iščimo pot k Bogu in se vrnimo v Cerkev. Držimo se pravila: »Ljubezen do Boga dokazujemo, če sprejemamo njegove opomine, če izpolnjujemo božje zapovedi in če zaupamo v njegove obljube« (sv. Efreim Sirski).

P. Zdravko

ISKANJE ODGOVOROV ZA IZZIVE DANAŠNJEGA ČASA

Pod tem naslovom bi lahko razmišljali o marsičem. Recimo:

- o izzivih miru oziroma vojne, ki se bohoti v naši bližini;
- o izzivih naše Evrope: o njeni sterilnosti na demografskem, etičnem in verskem področju; o njeni izkoreninjenosti in moralni izčrpnosti ter nadvladi hladnega prava ter o barbarskem potrošništvu;
- o izzivih današnje kulture, ki je sicer v svoji votlosti tako ponosna nase in prezira oz. omalovažuje in včasih že kar sovraži našo kulturno/duhovno dediščino;
- o izzivih današnjega stanja duhovnih poklicev v spopadu s panteonom modernističnih malikov;
- o izzivih staranja in o ostarelih, ki postajajo/mo v vojni vrednot prvi na muhi za odstrel;
- o izzivih današnjega pojmovanja človeka; njegove redefinicije, odpovedi naravnemu zakonu, teoriji spola, o poskusih transhumanizma; o nevarnosti, da se odpovemo človeškosti;
- nas kristjane, duhovnike in redovnike ne nazadnje močno izziva tudi današnja situacija Cerkve: sekularizem znotraj nje same, njena preživetja hierarhična podoba oziroma poplava njenih odvečnih institucij ter neuspeli poskusi prenove z odsotnostjo preroštva...

Tako bi lahko naštevali različne izzive še naprej in ob tem ugotavljali, da se medsebojno pogojujejo, prepletajo, seštevajo in tudi množijo, a zame predstavlja

največji izziv - tako osebno kakor družbeno, versko, kulturno ter medkulturno in seveda tudi na svetovnem nivoju – vprašanje:

KAKO PREMAGATI INDIVIDUALIZEM IN Z NJIM POVEZAN NIHILIZEM

Kako premagati individualizem in z njim povezan nihilizem, ki se je razbohotil v nas in med nami in je na nek način oče vseh ostalih nevšečnosti našega časa?

Izziv: kako premagati individualizem, se mi zdi za nas kristjane in redovnike toliko bolj aktualen iz dveh razlogov oz. na dveh nivojih:

1. Krščanstvo je občestvena vera in naš Bog je Bog OBČESTVA!
Tu gre za samo bit krščanstva in bistvo razodetja Boga. Človek je ustvarjen za odnos in zato je bitje odnosa; Bog pa je tisti, ki se nam razodeva znotraj občestva in za občestvo.
Z individualizmom se prekinja in onemogoča / beri: ukinja/ tako človeški odnos kakor tudi božje razodevanje.
2. Za nas redovnike predstavlja individualizem absolutni virus, ki napada in razkraja naše bistvo: BRATJE SMO ali pa kot redovniki ne obstajamo. Individualizem nas torej po eni strani ukinja, kar že obstaja in po drugi strani onemogoča vitalnost, rast in pomlajevanje /odsotnost novih duhovnih poklicev/.

Vem, da ne bom povedal nič novega, če postavim trditev, da za vsem tem individualizmom ždi veliki

STRAH: strah, da ne bi bil za kaj prikrajšan; strah, da ne bom razumljen in upoštevan; strah, da mi bi kaj manjkalo; strah, da bi od mene preveč zahtevali in mi naložili bremena; strah, da ne bom mogel uresničiti samega sebe in narediti kariere; strah, da bom preveč odvisen od drugega ...

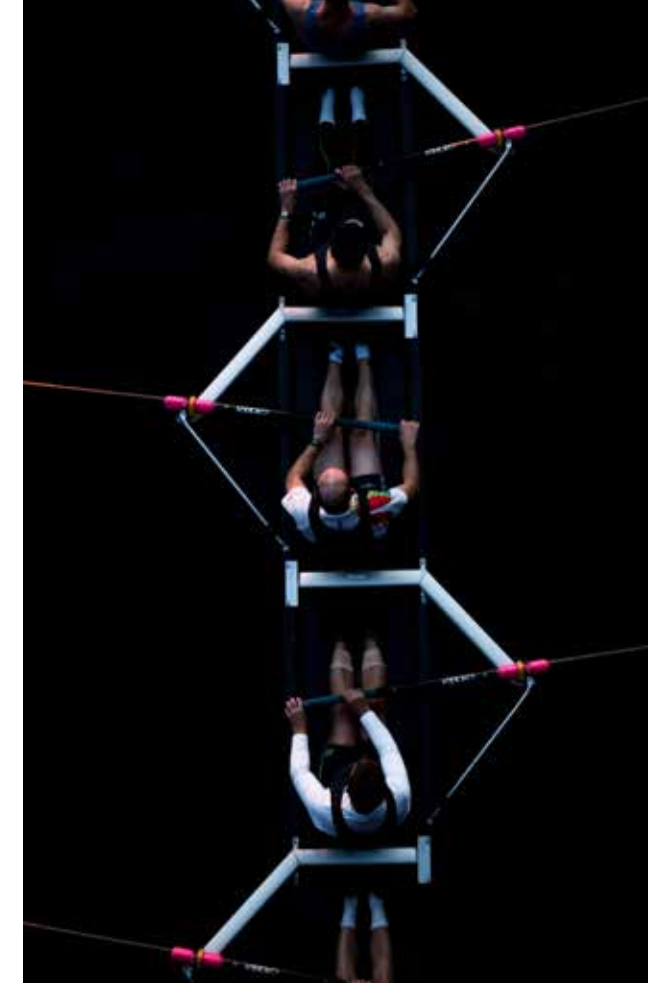
Taka drža prestrašenosti vernikom in redovnikom zastavlja dvojno vprašanje:

- zakaj sem sploh član Cerkve/občestva, če sem samemu sebi zadosten?
- zakaj sem član reda, če me brat tako ogroža in me je brata strah oz. me zanj ne briga?

Strogo gledano to pomeni v bistvu zlorabo Cerkve oziroma redovne skupnosti, ki mi nudi »varno in preskrbljeno gnezdo« za gojenje individualizma in je daleč v stran od našega bistvenega POSLANSTVA, saj smo apostolski red, zato tudi zgrešimo svoje bistvo, če gojimo nek meniški samozadostni individualizem, se ukvarjamo le s seboj in morda do neke mere s svojim bratstvom, zanemarjamo pa svoje apostolsko poslanstvo in občestvo s Cerkvijo.

To seveda velja tudi za širšo družbeno skupnost, kjer takšen individualizem prerašča v NIHILIZEM:

- zagledanost vase in pišmeuharstvo do drugih, brezbriznost za skupne stvari in prelaganje odgovornosti na institucije pomeni upad osebne morale in je hkrati tudi napad na moralno in etiko v družbi in zato ogrožanje moralnega zdravja družbe.

Papež Frančišek je v okrožnici *Vsi smo bratje* tako pomenljivo zapisal: »Individualizem nam ne prinaša več svobode, več enakosti, več bratstva. Čisti izkupiček osebnih koristi ni zmožen porajati boljšega sveta za vse človeštvo. Prav tako nas ne more obvarovati pred toliko zlom, ki nas vedno bolj preplavlja. A radikalen individualizem je virus, ki ga je najtežje premagati. Zavaja. Prišepetava nam, da se moramo le nebrzdano prepustiti lastnim ambicijam, kakor da bi kopičenje teh želja po uspehu in osebni varnosti ustvarjalo skupno dobro... in vendar smo od časa do časa priče čudežu plemenitega človeka, ki odloži svoje nujne skrbi, da bi izkazal pozornost, naklonil nasme, rekel spodbudno besedo in sredi tolike brezbriznosti komu prisluhnul. Ta napor, ki smo mu priča iz dneva v dan, lahko ustvari tisto zdravo sožitje, ki premaga nerazumevanje in prepreči spore.«

ZA RAZMISLEK IN POGOVOR:

Kako je z individualizmom v naši redovni skupnosti in kako se sam osebno soočam in spopadam s tem virusom?

Koliko je v nas zavesti in skrbi za skupno dobro, za vrednote v družbi in družbeno moralno – smo že kapitulirali in to prepustili drugim?

Kaj konkretno predlagam za premagovanje individualizma v moji redovni skupnosti; na kakšen način sem sam pri tem uspešen?

Je naša vera le individualna ali pa tudi osebna v smislu tega, da verujem v občestvo in z občestvom, saj je mogoče biti oseba le v odnosu?

Pripravil: p. Pavle Jakop

Žale, 18. novembra 2022

POGREB + VINKA ŠPELIČA

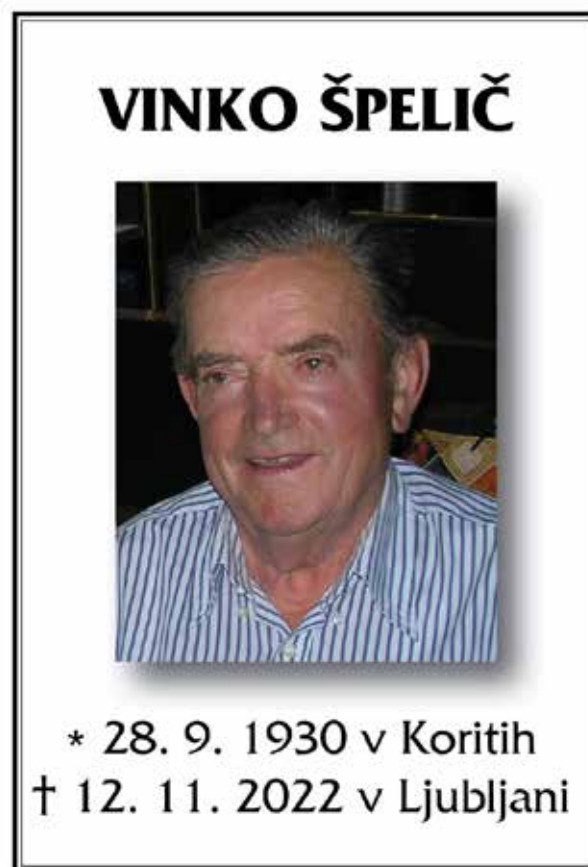
berilo: Job 1/202; Flp 6/212; ev: Jn 1/226

Dragi brat Miran in vsi spoštovani sorodniki pokojnega Vinka Špeliča, dragi bratje frančiškani, dragi duhovniki, spoštovane sestre redovnice, dragi prijatelji pokojnega očeta Vinka in našega Mirana, dragi bratje in sestre. V cerkvi Vseh svetih smo se zbrali, da bi se dobremu Bogu zahvalili za življenje in darove, ki jih je naklonil pokojnemu očetu, in da bi po naši molitvi in daritvi svete maše tudi oče Vinko mogel biti čim prej deležen občestva svetnikov, da bi se na njem izpolnile besede, ki jih je sredi skrajne stiske izrekel trpeči Job: »Še potem, ko bo ta moja koža raztrgana, bom iz svojega mesa gledal Boga. Jez sam ga bom videl, moje oči bodo gledale njega in nikogar drugega!«

Pred dobrimi tremi meseci, ob obletnici posvetitve rimske bazilike Marije Velike smo se v tej cerkvi skupaj s pokojnim očetom Vinkom poslavljali od njegove žene Vide, danes pa, ko smo se zbrali na njegovem pogrebu, obhajamo obletnico posvetitve rimskih bazilik sv. Petra in Pavla.

Med prvimi pogledi, s katerimi je kot otrok tešil svojo radovednost, je bila vaška cerkev, posvečena sv. Petru, praznovali pa so tudi spreobrnitev apostola Pavla. Od domače hiše se je preko vrtov videlo naravnost k cerkvi, ki stoji na robu vasi. Ti pogledi so ga nedvomno počasi, nezavedno odpirali za svet lepega, skrivnostnega, presežnega.

Pokojni oče Vinko se je rodil leta 1930. To je bil čas, ko je svet počasi okrevljal od prve svetovne vojne, obenem pa so se po Evropi že začnjenale kazati znamenja, da se bo začela še ena svetovna morija. Pokojnega očeta Vinka se je ta druga svetovna morija, druga svetovna vojna, močno dotaknila v njegovi otroški duši. Rojen je bil kot zadnji od sedmih otrok. Eden je umrl že kot dojenček, trije fantje pa so bili žrtve naše velike narodove nesreče, bratske morije; eden je umrl na eni

strani, druga dva pa na drugi. Sedem otrok se je rodilo mami in očetu, pa so na koncu vojne ostali samo trije: pokojni Vinko in še dve njegovi sestri. Težko si predstavljamo, kako strašni časi preizkušnje so zaznamovali rodno družino pokojnega očeta Vinka in še toliko drugih naših družin. Vedno znova se moramo učiti spoštovati neizmerno trpljenje, ki so ga prestajali ti ljudje. Bolečina je bila še globlja, ker se o njej ni smelo govoriti, da bi jo izgovorjena misel ublažila. Solze so smeli brisati samo naskrivaj in ihteli so lahko samo navznoter, v srce.

Pokojni oče Vinko je pri šestindvajsetih letih odšel od doma. Prišel je v Ljubljano, kjer je dobil službo v pivovarni Union. V tej službi je ostal vse do upokojitve pred tridesetimi leti. Istega leta je njegov sin, naš brat Miran, imel novo mašo.

V Ljubljani je kmalu srečal sovaščanko Vido, s katero se je poročil leta 1959. Čez štiri leta je v njuno družino prišel sin Miran, ki danes skupaj z nami daruje sveto mašo za svojega pokojnega očeta. Kako čudovita medgeneracijska solidarnost je to, kakšen zgled povezanosti, kakšen zgled ljubezni med rodovi. Starša sta Miranu dala življenje ter mu z zgledom in nauki pomagala rasti in dozorevati, Miran pa je sedaj kot Frančiškov brat in kot Kristusov duhovnik oba starša, pred tremi meseci mamo Vido in sedaj očeta Vinka spremljal v času njune bolezni, maševal v času njunega poslavljanja in se ne bo nehal pri sveti daritvi

vsakokrat znova spominjati tudi mame in očeta. Obenem pa bo tudi sam, o tem sem trdno prepričan, še vedno deležen njune očetovske in materinske skrbi, ko bosta za svojega sina duhovnika posredovala pri nebeškem Očetu.

Za ljudi, ki so od malega povezani z zemljo, je značilno, da se ta povezanost redkokdaj pretrga. Kot bi se roke in srce zakoreninili v prst in se nikoli ni mogoče povsem ločiti od nje. Tudi oče Vinko je v Ljubljani pogrešal zemljo in je vedno našel pot, da je lahko delal na zemlji. Da je mogel s svojim delom in z blagoslovom tistega, ki daje rast, občudovati in se veseliti pridelka na vrtnih gredah.

Z ženo sta kmalu začela graditi hišo na primestni parceli na Ilovškem štradonu. Delali so počasi, kolikor je bilo mogoče z eno samo plačo. Ob tem pa je bilo treba še živeti. Ker sta tako mama kakor oče znala poprijeti za vsako delo in ker sta bila iz domače vasi navajena živeti skromno in dobro gospodariti, so se leta 1980 preselili v novo hišo. Pred hišo je bil vrt, ki ga je obdelovala mama, za hišo pa zemlja, kjer je oče dan za dnem doživljal veselje ob delu na zemlji.

Redno sta se vračala tudi v rojstno vas, k maminim sorodnikom. Rojstno domačijo očeta Vinka so po smrti staršev prodali, zato se je še močnejše vrasel v ženino družino, ki so ga sprejeli za svojega.

Kakšna skrivnost je bila v značaju pokojnega očeta Vinka, da je z vsemi ljudmi znal spletati prijazne odnose. Povsod so ga lepo sprejemali in ga imeli radi: sodelavci, sosede, Jurmanovi, Zorčevi ... odrasli in otroci, ki jim je spletal koške in jih učil malih spretnosti ... Če se spomnite njegovega pogleda in njegovega nasmeha, boste razumeli, zakaj je bilo tako. Pokojni oče Vinko je bil dober, srčno dober človek in ob vseh življenjskih preizkušnjah v sebi pomirjen človek. To potrjuje tudi njegov odziv, ko mu je sin Miran povedal, da ob latinščini in francoščini študira še teologijo, je mirno rekel, da se mu je zdelo, da bo kaj takega.

V svojem življenju je veliko pretrpel; več kot običajno pretrpi človek. Smrt je jemala njegove najbližje drugega za drugim. Tudi nasilna smrt. Kljub temu v sebi ni nosil grenkobe, ne zamer. Tudi ni iskal krivca za trpljenje, ki ga je moral prestati. Pokojni oče Vinko je dozorel v mirnega, potrpežljivega in vedrega človeka brez grenkobe in brez maščevalnosti.

Oče Vinko ni potreboval velikega sveta. Zadovoljen je bil s svojim svetom in svojim življenjem. Njegova potovanja so bila iz Ljubljane v Korita in nazaj v Ljubljano; da je lahko delal na polju, v vinogradu, v gozdu, da je pomagal pri gradnji hiš in pri žganjekuhi.

Po zlati poroki, ki sta jo mama Vida in oče Vinko s sinom br. Miranom in p. Andražem obhajala na Brezjah, sta skupaj z ženo mirno živela na Ilovškem štradonu in se veselila Miranovih obiskov.

Pred tremi leti so jim do te mere pošle moči, da ni bila več dovolj občasna pomoč, zato sta odšla v Vincencijev dom k sestram, ki se jim iskreno zahvaljujem za vso pozorno skrb za vse oskrbovance.

Pokojni oče Vinko tudi tam ni mogel iz svoje kože. Vedrina in delavnost sta mu odpirala vrata in srca. Ostal je marljiv in delaven vse do konca. Njegovo zadnje delo je bilo, da je pripravil terapijo za druge oskr-

bovance Vincencijevega doma. Padel je in začel počasi odhajati. Kot da ta svet nima več pravega pomena brez žene Vide. Zadnje dni v bolnici je lahko samo še prikimal in odkimal. Govoriti ni mogel več. Hvaležno je sprejemal nežnost in jo tudi sam izkazoval, kolikor je mogel. Pri molitvi je samo še premikal ustnice in s tem pokazal, da sledi molitvi. Dokler se ni preselil v domovino, ki je v nebesih; v življenje, kjer dnevi nimajo konca, kjer ni ne bolečine in ne solza; v življenje, kjer je Bog vse v vsem.

Dragi oče Vinko, ko se danes poslavljamo od vas in vas bomo pospremili do groba, kjer boste ob svoji ženi čakali vstajenja, ko bo Gospod Jezus Kristus preobrazil naše bedno telo, tako da ga bo naredil podobno telesu svojega veličastva, vas prosimo, da nam s svojo prošnjo pri Bogu izprosimo to milost notranje svobode. Da bi znali tudi mi skozi preizkušnje zoreti, da bi znali odpuščati, da bi z vedrino v srcu postajali vedno bolj dobrohotni in dobri.

Dragi br. Miran, dragi sorodniki. V ob pogrebu pokojnega očeta Vinka vam izrekam besede sočutja in sožalja. Gospod, ki je skozi smrt šel v življenje, naj vsem nam okrepi vero, da je z vsako smrtjo in vsakim pogrebom nad našo zemljo več velikonočne zarje. In da z vsakim slovesom od nekoga, ki nam je bil blizu, nebesa postajajo bolj domača in zemlja bolj tuja. Kajti naša domovina je v nebesih, od koder pričakujemo odrešenika, Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

Msgr. Stansislav Zore,
Ljubljanski nadškof in metropolit

Iz provincialata

V PRENOČIŠČU ZANJU NI BILO PROSTORA	3
-------------------------------------	---

Iz generalne kurije

SVETI OČE, GOSPOD NAJ VAM DA MIR!	4
PISMO GENERALNEGA MINISTRA ZA ŠESTI SVETOVNI DAN UBOGIH	5
PAPEŽ ČLANOM CERKVENE KOORDINACIJE ZA FRANČIŠKOVSKO	
800-LETNICO (2023-2026)	7
GENERALNI MINISTER: »SVETI FRANČIŠEK NAS VABI, NAJ IZBEREMO MIR«	9
NOV ZAČETEK	10
RAZMISLEK O NOVIH OBLIKAH ŽIVLJENJA IN EVANGELIZACIJE V RIMU	13
V 119 DRŽAVAH VSEGA SVETA 12.127 BRATOV	14
GENERALNI MINISTER V AVSTRIJI IN ŠVICI: OPOGUMLJEN OD VERE	
IN S POGLEDOM V PRIHODNOST V SEKULARIZIRANEM SVETU	15
GENERALNI MINISTER OBISKAL ČEŠKO, SLOVAŠKO IN POLJSKO	16
MINISTROVO SREČANJE NA POLJSKEM	17
PO STOPINJAH MIRU: BR. MASSIMO IN BR. KONRAD NA OBISKU	
V PROVINCI SV. MIHAELA V UKRAJINI	19
V SPOMIN NA ŠKOFA IRINEUA SÍLVIA WILGESA (1936 – 2022)	21
FRANČIŠKOVA OBLETNICA: PRIPRAVLJANJE PRIREDITEV	
IN SREČANJ ZA KREPITEV NAŠE KARIZME	22
PRAZNIK VSEH SVETNIKOV FRANČIŠKOVE DRUŽINE	23
PEŠ ROMANJE PO DOLINI RIETI. FRANČIŠKANI ZAČENJAJO 800. OBLETNICO	24

Iz provincialata

JUBILEJI BRATOV 2023	25
ROMANJE MINISTRANTOV V FRANČIŠKOVE KRAJE	26
ZAPISNIK SEJE JKPOFM	28
ZAPISNIK 5. REDNE SEJE DEFINITORIJA	29

Iz življenja bratov in samostanov

BREZJE – P. POLIKARP JE VSTOPIL V 100. LETO ŽIVLJENJA	30
P. ANDREJ VOVK PRAZNUJE GODOVNI DAN	34
NOVICE Z VIČA	35
DRAGI BRATJE, POZDRAVLJENI SPET IZ SYDNEYA!	37

Teološki in pastoralni izzivi

PRIČEVANJE FRANČIŠKOVEGA BRATA DANES	38
KAKO BOMO UMRLI?	41
»KDOR REŠI ENO SAMO ŽIVLJENJE, REŠI SVET«	42
POMEN IN LEPOTA SAMOSTANSKEGA ŽIVLJENJA	43
ČAS	45
ISKANJE ODGOVOROV ZA IZZIVE DANAŠNJEGA ČASA	46

... in naj molijo za rajne

POGREB + VINKA ŠPELIČA	48
------------------------	----

**Poročila leto 2022 (LXXV)
številka 4**

Izdala: Slovenska frančiškanska
provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: p. Krizostom Komar
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
br. Janez Papa

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

Elektronski naslovi skupnosti

Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org [ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econgen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Emberšič	benediktdejanemberšič@gmail.com
Bernard Goličnik	bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Boštjan Horvat	bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Christian Gostecnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilofm@gmail.com
Darko Žnidaršič	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david.ofm@gmail.com
Edvard Kovač	edvard.kovac@guest.arnes.si
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovse1@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek	jan.cvetek@gmail.com

Jan Dominik Bogataj	jan.dominik.bogataj@rkc.si
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@ofm.si
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglič	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočevár	tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Menart	tomaz.menart@ofm.si
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Vid Lisjak	pater.vid@gmail.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek	vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com

